

Amit az angyalok hirdettek

A keresztyénség nem eszme, jól hangzó ideológia, vagy idejét múlt látszó világnézet, hanem a Krisztus evangéliumáról szóló hiteles és eleven híradás! **4. oldal**

Karácsonykor születő közösség

Karácsonykor Jézus Krisztus nem azért született meg, hogy magát ünnepelessen és azért sem, hogy vallást vagy felekezetet alapítson. **9. oldal**

Az egyházmegye megérkezett otthonába

Trianont követően az Érmelléki Református Egyházmegye romániai oldalán rekedt részének az elmúlt közel 100 évben nem volt esperesi hivatala. **11. oldal**

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2017. DECEMBER • 28. évfolyam 23-24. szám • Ára 3 lej

Nagy örömet hirdetek nektek, amely az egész nép öröme lesz

Az „ujjongjatok” szó eredeti értelme az örvendő kiáltás, mint ahogyan a hű alattvalók üdvözlik uralkodójukat, amikor meglátják. Bizonyára ismerősen cseng a római üdvözlés: Ave Cesar! Az ószövetségi gondolkodás szerint „megjelenni az Úr előtt” elsősorban azt jelenti: fölmenni a templomba, ott áldozatot mutatni be és részt venni az istentiszteleten. **2-3. oldal**

Aki számára nem volt hely 1795 telén

„Azt hiszem, itt a vég” – suttoja a király. „Ártatlanul halok meg. Minden ellenem felhozott vád hamis. Megbocsátok azoknak, kik halálra adtak. És imádkozom Istenhez, hogy ártatlan vér soha ne folyjék Franciaországban.” **5. oldal**

Lehet, hogy megtalálták a Mikulás sírját

Török kutatók Dél-Törökországban, Demre városában találtak egy épségben fennmaradt régi temetkezési helyet a mai Szent Miklós-templom alatt. **16. oldal**

 www.facebook.com/harangszo

Nem volt számára hely

Az emberrel találkozó Isten képe kitörölhetetlenül be van égetve az emberi lélekbe. Soha nem volt és nem is lesz olyan történelmi kor, amikor az ember elvethetné magát az Istennel való találkozás valóságát és ellenállhatatlanul vonzó kényszerét. Tulajdonképpen minden vallás, a legősibb vagy a legvéresebb vallás is ennek az emberi lélek mélyén meghúzódó örök jelnek való engedelmesség. Ám nem könnyű megélni ezt a találkozást. A régi, ősi vallások az emberhez lehajló Istennek bemutatott áldozatokban látták és értették ezt a kapcsolatot. Az áldozat út Isten felé, ám nem maga a találkozás Istennel. Ezért is veti el végül Isten az áldozatot, mint a képmutatás egyik legtökéletesebb formáját, ahogy azt

a prófétáknál olvassuk az Írásban. A mai, modern korban élő ember a másik végletbe esik: nem is ad semmit Istennek, nem is kér semmit Istentől. Nem tagadja ugyan meg – hogyan is tagadhatná azt, amiről a saját lelke tesz biznyságot? – de távolságot tart tőle. Isten viszont nem is áldozatot és nem is távolságtartást kér az ő gyermekeitől, hanem együtt lakozást. Isten Fia nem azért jött, hogy áldozatot kérjen, hanem Ő maga volt az áldozat. Nem tart távolságot, hanem megkeresi és megtartja, ami elveszett. Jézus Krisztus közöttünk akar lakozni: „Íme, az ajtó előtt állok és zörgetek, ha valaki meghallja az én szómat és megnyitja az ajtót, bemegyek ahhoz és vele vacsorálok és ő énvelem.” (Jel 3,20)

Nagy örömet hirdetek nektek,

„Hálaadó zsoltár. Ujjongjatok az Úr előtt az egész földön! Szolgáljatok az Úrnak örömmel, vigadozva járuljatok színe elé! Tudjátok meg, hogy az Úr az Isten! Ő alkotott minket, az övéi vagyunk: az ő népe és legelőjének nyája. Menjetek be kapuin hálaénekekkel, udvaraiba dicsérettel! Adjatok hálát neki, áldjátok nevét! Mert jó az Úr, örökké tart szeretete, és hűsége nemzedékről nemzedékre.” (Zsolt 100)

A 100. zsoltár címe: Hálaadó zsoltár. Zsoltáraink közül csak ez az egy viseli e címet, méghozzá azért, mivel csak ebben érhető nyomon a legteljesebben az ujjongással teli hálaadás. Isten színe elé járulva az első dolgunk – természetesen bűneink megvallása után – a hálaadás. Az emberek többsége elégedetlen, frusztrált, ha van is oka az öröme, nem Istennek köszöni meg, hanem dicsekszik, mintha az a saját érdeme lenne.

I.

Az első vers felszólítással kezdődik: „Vigan énekelj az Úrnak te egész föld!”, vagy, ahogy az új fordításban olvassuk: „Ujjongjatok az Úr előtt”. Vagyis az Ő figyelő tekintete előtt.

Szeretünk mi bárkinek is a szeme előtt lenni? A volt kommunista rendszerben nagyon sok embert lehallgattak, besúgókkal megfigyeltettek, „poloskákat” szereltek a lakásba, telefonkagylóba, hogy a „Nagy Testvér” minden lépéséről tudjon. Ma már nem csak a bevásárlóközpontokat, bankokat, középületeket, de (részben) az utcákat is be-kamerázzák. Az emberek többségét zavarja.

Más a helyzet azonban, ha ez a megfigyelés az ember hasznára van. Ha beteg, kórházba utalják és gépek segítségével figyelik egészségi állapotát. Vannak már vezeték nélküli, nyakba akasztható, kézre csatolható egészségügyi vészjelzők is, melyek könnyen működésképesbe hozhatók. Ha valaki idős, beteg, mozgáskorlátozott, vagy elszigetelten él, pl. tanyán – ezek segítségével jelezheti, hogy baj van. Kimegy a szociális munkás, a mentőszolgálat vagy akár a rendőrség is.

Az „ujjongjatok” szó eredeti értelme az örvendező kiáltozás, mint ahogyan a hű alattvalók üdvözlik uralkodójukat, amikor meglátják. Bizonyára ismerősen cseng a római üdvözlés: Ave Cesar!

Az ószövetségi gondolkodás szerint „megjelenni az Úr előtt” elsősorban azt jelenti: fölmenni a templomba, ott áldozatot mutatni be és részt venni az istentiszteleten. Milyen jó lenne, ha tudatosulna bennünk, hogy mi nem csak az istentisztelet alatti időben vagyunk az Úr szeme előtt, hanem állandóan. Ilyen értelemben úgy kellene élnünk a nap huszonnégy órájában, mint aki

a templomban van. Voltaképpen ezt fejezi ki az „egész föld”, vagyis bárhol is vagy, templomban vagy azon kívül, Nagyváradon vagy Budapesten, Londonban vagy a Tahiti szigeteken, Indiában vagy Ausztráliában... – a dolgod az, hogy: „Vigan énekelj az Úrnak”.

Dr. Isaac Watts angol prédikátor, költő, himnuszíró (1674-1748) mondotta: „Ám ne énekeljenek azok, akik nem ismerik a mi Istenünket, mi azonban, akik mennyei Királyunk kedveltjei vagyunk, mindenütt hirdessük énekkel is Istenünk dicséretét.”

Egy férfi, aki előbb iszákos és így a feleségének és hat gyermekének réme volt, megtalálta az Üdvözítőt és Istennek kedves gyermeke lett. Nehéz munkát végzett a gyárban. Este, mikor fáradtan hazatért, szívélyesen köszöntötte feleségét, gyermekeit, megmosakodott, a hálósobában térdre borult Isten előtt. Utána vidáman ült az asztal mellé. A maga mély hangján elkezdte kedves énekét: „Adjunk hálát az Úrnak, mert érdemli...” A gyermekek csengő hangon énekeltek vele együtt. Azután vidám szívvel, hálát adott az Úrnak, azért a boldogságért, amit tőle kapott. Megtanulta a 100. zsoltár 1. versét: „Vigan énekelj az Úrnak”.

Ígazi öröm, ujjongás csak az Isten jelenlétében van.

II.

Az Istennek való szolgálat örömet ad: „Szolgáljatok az Úrnak örvendezéssel; menjetelek eléje vígassággal.”

Az öröm mindig belülről fakad. Nem lehet külső pótlékokkal helyettesíteni. Ámbár sokan megkísérlik ital, drog, és más örömpótló anyagok segítségével. Az eredmény szomorú.

Egy vallásos katona a löszraktár előtt állt őrségben. Az éjszaka csendjében elkezdett hangosan énekelni: „Csak az Úrnak nagy kegyelme, hogy még nincsen végünk...”. A szolgálatos altiszt jelentette a kapitánynak az esetet, aki kihallgatásra idézte elő az éneklő katonát. – Hogy gondol ilyet, hogy az őrségben énekeljen? – Kapitány úr, úgy éreztem a szívemben, hogy énekelnem kell. – És mit énekelte? – Csak az Úrnak nagy kegyelme, hogy még nincsen végünk. – A falujában vannak még sokan, akik ilyen énekeket szoktak énekelni? – Vannak, kapitány úr. – Lépjen vissza a helyére. – Ezzel az ügy el volt intézve. Áldott az Úr, hogy vannak ilyen éneklő emberek és vannak ilyen kapitányok.

Amikor mi a szolgálatról hallunk, egyből a szolgátság lealacsonyító voltára gondolunk.

Isten Izrael népét megszabadította az egyiptomi szolgaságból. Tehát szabadítással, szabadsággal kezdődött Izrael élete. Isten nem azért hozta ki őket, hogy egyik szolgaságból a másikba essenek, hanem, hogy szabadok legyenek. Jézus mondja a szolgálatról a Mt 20,28-ban: „Az embernek Fia nem azért jött, hogy néki szolgáljanak, hanem, hogy ő szolgáljon és adja az ő életét váltságul sokakért.” Hogy ne örülnénk, amikor Ő örök élettel ajándékoz meg bennünket? A hívő ember örömeiből szolgálat fakad. Ha az örömből szolgálat lesz, a szolgálat új örömet ad. Ez pedig meglátszik egész lényünkön. Igaza van Spurgeonnek, amikor azt írja: „Rossz kedvünk és savanyú arcunk sosem fognak evangelizálni.”

Milyen nehéz rávenni akár gyülekezetünk tagjait is valamilyen szolgálatra. Kevesen vállalják még a presbiteri tisztséget is, hiszen időt és odaszánást kíván. Alacsony a közmunkában résztvevők száma is. Pedig ha először az Úr szolgálatára vállalkoznánk, és örvendezéssel, ahogyan a zsoltáríró mondja, sokkal könnyebb lenne a gyülekezet és az embertárs szolgálata is.

Tudjuk, hogy az öröm gyógyszer. Bizonyított dolog, hogy nem csak depressziót, vagy idegbetegséget, hanem testi betegséget is gyógyít az, ha az ember boldog, ha örülni tud. Még a szív-, és agyműködés, sőt az emésztés is jobb, ha valaki boldog.

Testvéreim! A világban annyi a beteg ember. A világ beteg. Ezért kellene minél több embernek megismernie az Úrban való örömet. Örvendezni, kacagni, boldognak lenni – ez az, amit nem kapunk meg az orvosoktól. Az orvosok csak kezelnek, egyedül csak Jézus tud gyógyítani. A mi felelősségünk az Ő nevét hirdetni, a megváltásról bizonyosságot tenni, hogy gyógyuljon az egész föld.

Ugyancsak Spurgeonról olvastam a következő bölcs megállapítást: „A hívőnek öt percen belül több oka van örülni, mint a világ fiainak ötven év alatt – a lelki öröm nem gyökere, hanem gyümölcse a kegyelemnek.”

Az öröm mindig belülről fakad. Nem lehet külső pótlékokkal helyettesíteni. Ámbár sokan megkísérlik ital, drog, és más örömpótló anyagok segítségével. Az eredmény szomorú. A mi örömünk az, hogy Isten szeret bennünket, s mi a megtérés által lehetünk ennek az Istennek a gyermekei.

A hívő ember a legapróbb dolgoknak is tud örvendezni. Látunk mosolygós arcú embereket, gyermekeket, kikről azt gondoljuk, ezek aztán biztosan nem tudnak örülni, hiszen szegények, elhagyottak. Talán boldogabbak, mint amilyenek mi vagyunk.

amely az egész nép öröme lesz

Az igazi öröm belülről jön, a lelkünk mélyéről. Ha lelkünkben az Úr van, ha a szabadság és a szolgálat öröme van, akkor örvendezni is tudunk ujjongással.

III.

A zsolnári író arra is megtanít, hogy a valóság felismerése is öröm: „Tudjátok meg, hogy az Úr az Isten; ő alkotott minket és nem magunk; az ő népe és az ő legelőinek juhain vagyunk.”

Tudjátok meg! Mit tud az ember? Sok mindent, de a világmindenséghez, az egész teremtett világhoz képest szinte semmit. Földünk is csupán egy parányi porszem a világmindenségben, és mégis ez az a hely, melyet Isten kijelölt számunkra.

Ismerős a mondás: „Ember ismerd meg magadat!” Vajon megismerheti-e önmagát, mielőtt Istenét megismerte volna? Nem mi találtuk fel magunkat, hanem „ő alkotott minket és nem magunk”. Persze vannak „magukcsinálta” emberek. Vajon meddig tart az örömük, hatalmuk, nagyságuk? Bizony nagyon rövid ideig. Tiszavirág életű.

Szeretettel gondolok vissza lelkipásztor unokaöcsém házassági meghívójának mottójára, melynek alapján szolgáltam esküvőjükön Zilahon, mely a Zsolt 115, 1 verse volt: „Nem nekünk Uram, nem nekünk, hanem a te nevednek adj dicsőséget, a te kegyelmedért és hívségedért!”

A Föld legelő, az a hely, melyet Isten adott az ő juhainak. Boldogok lehetünk, hogy pásztorunk is van Jézus Krisztus személyében, aki életét adja juhaiért. Ő legeltet, vére által megtisztít, hogy mint tékozló fiak az Atya színe elé járulhassunk, szolgáljunk neki és embertársainknak.

Egy kis padlásszobában lakott egy idős asszony. Rokonai nem voltak, akik gondot viseltek volna róla. Már régóta betegeskedett. A nélkülözés állandó vendég volt nála. Ha betekintենek kis szobájába, elcsodálkoznának, hogy mindig vidámság sugárzik az arcáról. Hogyan lehetséges ez? – Egy alkalommal a diakonissza meglátogatta. Mielőtt belépett volna, megállt a kis szoba ajtaja előtt. Énekszót hallott: „Az Úr énnékem őriző pásztorom, azért semmiben meg nem fogyatkozom.” Végigénekelte, s utána hozzátette: „Ámen.” Az Úr báránykájának érezte magát, ezért volt vidám a maga szegénysége, betegsége ellenére is. Milyen jó lenne, ha nekünk is ilyen bizalmunk lenne az Úrban.

„Minden gondotokat ő reá vessétek, mert néki gondja van reátok.” – mondja Péter apostol (1Pt 5,7).

IV.

A zsolnáriban így jutunk el a templomi örömhöz: „Menjetek be az ő kapuin hálaadással,

tornácaiba dicséretekkel; adjatok hálákat néki, áldjátok az ő nevét!”

A jeruzsálemi templomba igyekvő nép több ajtón keresztül juthatott be az Úr tornácaiba. Itt egyesült a nép és dicsérte énekével az Urat. Magunkra gondolva, a kapuk jelentik a különböző egyházakat, felekezeteiket. Több kapun át juthatunk a szentélybe, de Istenhez csak egy ajtón keresztül. Az ajtó maga Jézus Krisztus, aki azt mondta: „senki sem mehet az Atyához, hanem én általam.” (Jn 14,6b). Jézus az ajtó. Áldozatával eleget tett bűneinkért, hogy bűnbocsánatot nyerjünk és feltámadása által örök életet szerezzünk.

Háború alkalmával egy ifjú török fogságba került. Szabadságra nem volt lehetősége. Rabtartó gazdája a szántóföldjén dolgoztatta. Otthon vallásos nevelésben részesült. Most idegen emberek, idegen vallásúak közt raboskodott. Húsvét közeledett. Otthon készültek a nagy ünnepre. Ő künn a mezőn szántott. Hitét nem hagyta otthon. Hitét megtartotta. Húsvétra gondolt. Felzendült ajkán az ének: „Krisztus feltámadott.” Hazájából éppen egy küldöttség haladt ott el. Meglepődve figyeltek fel az ifjú keresztyén húsvéti énekére. Megálltak. Az ifjú elmondta sorsát. Komoly váltságdíjat fizettek érte. Húsvét napján az otthoni gyülekezettel énekelt: „Krisztus feltámadott.” Ha nem énekelt volna, ott maradt volna a fogságban.

Testvéreim, nem jó az az istentisztelet, amely nem az örömforrás helye. Ahol unott arccal ül a gyülekezet. Az istentisztelet célja az örvendezés. Miért ülünk úgy az istentiszteleteinken, mintha temetésen lennénk? Azért mert a mai ember a világi örömeiket hajszolja, és nem tud örülni annak, amit Isten öröme ad néki.

Az elmúlt esztendő nyarán meghívást kaptam, hogy a kerületi kántorképzőn tartsak esti áhítatot. A 450. énekkel (is) dicsértük az Urat: „Krisztus virágunk, Szép termőágunk, Feltámadt Krisztus, vigadjunk”. Miközben énekeltünk, figyeltem az arcokat, melyekre egyáltalán nem ült ki az Úrban való örvendezésnek a jele. Ezt az ígértetés során szóvá is tettem. Ha mi, a szolgálattevők sem tudunk örvendezni, kérdezem, hogyan várhatjuk el a gyülekezet tagjaitól?

V.

A zsolnári utolsó verse a kegyelemről szól, melyet Jézus Krisztus szerzett meg számunkra: „Mert jó az Úr, örökkévaló az ő kegyelme, és nemzedékről nemzedékre való az ő hűsége!”

Jó az Úr, szerető, megbocsátó. Ő atyja maradt a tékozló fiúnak is, amikor kikérte örökségét, majd azt eltékozlta és visszatért hozzá. E nagyon ismerős történetben is hallunk örvendezésről: „Kezdenek azért vigadni”. (Lk 15,24b). Ahol örvendezés van, ott ünnep is van és fordítva. Egy folytonos ünnep lenne az életünk, ha tudnánk örvendezni.

Milyen jó, hogy Isten nem csak nekünk ígéri az Ő kegyelmét, hanem utódainknak is. Ékes példát állít elénk Jákób, amikor búcsúzik a földi élettől és szeretetteitől: „Ímé én meghalok, de az Isten veletek lesz, és visszavisz titeket a ti atyáitok földére” (1Móz 48:21).

Isten jó. Nem Neki kell megváltozni, hanem nekünk. Ő továbbra is, és megátalantalanul szeret. Jézus az örök életet szánta nekünk, és ezért van a mi örömünknek elvitathatatlan alapja.

Testvéreim legyünk örvendező, és hálás keresztyének!

Elmondták mindazt, amit az angyalok hirdettek

Az egyház létcélja, hogy Jézus Krisztus mindenkorai tanítványai bizonyosságot tegyenek az emberek előtt hitükről. A keresztyénség nem eszme, jól hangzó ideológia, vagy idejét múlt látszó világnézet, hanem a Krisztus evangéliumáról szóló hiteles és eleven híradás!

Csak hogy amíg Jézus korai tanítványainak elsődleges dolga mások tanítványává tétele volt (Mt 28,18-20), addig a mai kihívások és körülmények teljesen megváltoztak. Mi az egyház küldetése ma? A fő megbízatás ugyan nem változott, és a tanítványoknak adott kereszteselési parancs ránk is ugyanúgy érvényes, de vitathatatlan tény, hogy éles eltérések vannak az akkor és a most között.

„A világ változik!” – szoktuk mondani, és a korrallal együtt változunk mi magunk is. Ez pedig az egyházra is érvényes! A tudomány ezt a lineáris időbeli változást fejlődésnek nevezi. Jézus Krisztus viszont tegnap, ma és mindörökké ugyanaz (Zsid 13,8), anyaszentegyháza ellenben a változó világ keretei között éli mindennapjait. Hogyan tegye, hogy leghűségesebb maradjon Ura megbízatásához?

Thomas Kuhn (1922-1996) amerikai tudománytörténész 1962-es vitatott könyvében (*A tudományos forradalmak szerkezete*) arról értekezik, hogy a tudomány fejlődése nem felhalmozódás, hanem sokkal inkább forradalmak útján halad előre. Amikor a „régik” világszemlélet már alkalmatlan az új kérdések megválaszolására, az „úttörők” szükségszerűen másként kezdik látni a valóságot. Ez a világszemlélet-váltás (paradigmaváltás) nem is az egyéneknél, hanem az egész társadalomban érlelődik meg, és az új valóságértelmezések 300-500 évente lépnek a régié helyébe.

Ez a világszemlélet-váltás pedig az egyházra és annak küldetésére is igaz bizonyos határokig. Az apostoli korban az első keresztyének Krisztus visszajövetelének lázas várakozásában éltek. Néhány száz évvel később, az egyházatyák korában az egyház a hellenisztikus-görögösülő kultúrában kellett

megtalálja a helyét. A középkortól kezdve a római katolikus, majd a reformáció, később pedig a felvilágosodás világszemlélete formálta az egyház önazonosságának változását egészen napjainkig, amikor az ökumenikus világ- és egyházszemlélet válik jellemzővé.

Ezek a szemlélet-változások viszont nem szorítják ki az előzőeket, mint a tudományban (kopernikuszi – newtoni – einsteni), hanem a művészethez hasonlóan tovább élnek és újra felbukkannak. Ezért férnek meg a konzervatív,

Az új korok olyan új kérdéseket szegeznek nekünk, amelyekhez még csak hasonlók sem vetődtek fel eddig. A válasznak korunkhoz szólónak kell lennie, összhangban a keresztyén hit lényegével, Krisztus evangéliumával.

a liberális, de még az egészségesen radikális hívek egymás mellett az egyházban. Nem megalakulás ez, hanem annak a valóságnak a megélése, amire Pál apostol azt mondja, hogy „most tükör által homályosan látunk” (1Kor 13,12), de látunk! Természetes tehát, hogy a magunk módján értjük és valljuk meg hitünket.

Hit-felfogásunk olyan, mint egy térkép, ami nem azonos a valóságos területtel, a valóságnak csupán leképzése, ami azonban nélkülözhetetlen az eligazodásban. Viszont másfajta térképek is léteznek ugyanannak a területnek a behatárolására!

Az új korok olyan új kérdéseket szegeznek nekünk, amelyekhez még csak hasonlók sem vetődtek fel eddig. A válasznak pedig korunkhoz szólónak kell lennie, összhangban a keresztyén hit lényegével, Krisztus evangéliumával. Korunk kihívásai között legnagyobb például az, hogy az ún. „nyugati keresztyénség”, ami ezer évnél is tovább uralta a keresztyén világszemléletet, egyértelműen elvesztette uralkodó szerepét. Olyannyira, hogy egyre erőteljesebben érezhető, hogy a világ „másik része” szabadulni szeretne tőle.

Hasonló horderejű a rasszizmusra, az elnyomásra vagy a nemi megkülönböztetés elleni harcra adott egyházi válasz. Itt említhetjük meg a felvilágosodás lineáris haladás-elméletét, ami hamis istennek bizonyult; vagy a véges erőforrások és a környezet-rombolás kérdésének felelősséggel teljes tárgyalását.

A keresztyén egyháztól minden időben egyértelmű iránymutatást vártak az emberek, viszont ma már egy olyan korban él ez az egyház, amikor nem elég az általános iránymutatása! Az emberek konkrét válaszokat várnak konkrét élethelyzetekre. De valóban ez lenne az egyház feladata, hogy minden felvetődő kérdésre konkrét választ adjon?

Dietrich Bonhoeffer (1906-1945) evangélikus

lelkész-teológus, a második világháború alatti német ellenállás támogatója és mártírja egyik értekezésében erre a tévképzetre hívja fel a figyelmet. Meglátása szerint kora egyháza figyelmen kívül hagyta azt, hogy Jézus nem foglalkozott világi problémák megoldásával (Lk 12,13-14) és mindig más síkon válaszolt a megfogalmazott kérdésekre, hanem isteni választ adott az emberi kérdésekre. Nem megoldást hozott, hanem megváltást az ember számára! Kora keresztyénsége ezt felejtette el, ezért tévesztett célt a második világgégés idején.

A probléma – megoldás tengelyre épülő gondolkodás-mód nem biblikus. Krisztus útja nem a világ felől indulva közelített Isten felé, hanem éppen fordítva: Istentől indult a világ felé! Ez az evangélium! A keresztyén egyház üzenete minden korban, minden körülmény között Isten szava a világhoz. Ez az igazi és egyetlen küldetése: megragadni Jézus és az első tanítványok szolgálatának logikáját, és azt továbbfolytatni a mai világ életében!

TOKÁR SÁNDOR

Aki számára nem volt hely 1795 telén

A kocsi megáll. Egy fából készített emelvényhez értek. A kocsiban néhány ember ül, köztük egy 38 éves. Valamikor XVI. Lajosnak neveztek, Franciaország királya volt. Lajosnak egy könyv van a kezében. A zsoldárok vannak benne. Abból olvas. „Azt hiszem, itt a vég” – suttozza a király. Aztán kiszáll és a pódiumra lép. Mindenki a nyakát nyújtogatja. Az elitelt beszélni kezd: „Ártatlanul halok meg. Minden ellenem felhozott vád hamis. Megbocsátok azoknak, kik halálra adtak. És imádkozom Istenhez, hogy ártatlan vér soha ne folyjék Franciaországban.”

Az emelvényen egy magas szerkezet áll. Ez egy négy méter magas guillotine. A hóhér odavezeti Lajost a szerkezethez. Az egykori király meghajlik és fejét ráhajtja a kerek bemélyedésre. Aztán a szerkezet borotvaéles kése süvöltve hullik alá. Egy csattanás... és XVI. Lajos nincs többé. A hóhér megragadja a levágott fejet és magasba emeli az emberek előtt. A nagy tér lassan kiürül.

Hat év telt el. Tél van és nagyon hideg. Az emberek a kályha mellett melegszenek a házaikban. A mezők és az utak hóval borítottak. Hallga, csak... mi az a doboló zavaros hang? Mi közeledik a messzeségből? Egy nagy sereg katona. Hosszú, végeláthatatlan sorokban menetelnek a téli hidegben. Elöl van a dobos. Dobol. Lovak szekereket húznak. Orrlyukaikból pára száll a téli hidegben. A katonák ruházata szegényes, nyomorúságos. Egyiknek sem egyforma az egyenruhája. Egyiknek piros sapkája van, a másikkal egy kék sálja, amivel fejét körbetekerte. A legtöbbjük kokárdát visel a sapkáján, vagy a ruháján. Ez szalagból készült és kör alakra van formázva. Piros-fehér-kék színűek. Ő, ezek holland katonák? A kokárdák színe olyan, mint a holland zászló.

Nem, nem hollandok. Idegenek. Francia katonák. Betörték Hollandiába... Hogy forradalmat keltsenek. Fel kell szabadítani a holland népet. Felszabadítani a helytartóktól. A kormányzóktól. Itt is szabadság, egyenlőség és testvériség kell, hogy legyen. Nem kell az Isten, nem kell a mester (a főnök). Jövünk, hogy felszabadítsunk benneteket, gondolták a franciák. Valóban, felszabadítás ez?

A katonák elérték a Lek folyót. Ez az utolsó folyó, melyen, ha átmennek, bejutnak Hollandia szívébe. A szél áthatol a ruhájukon. Dideregnek. Ez nem örvendetes. Da annak örülhetnek, hogy a folyó befagyott. Így könnyen átjuthatnak rajta. Vigyázva mennek a katonaszekerek, de a folyó keményen befagyott. Culemborgnál átjutnak a folyón. A folyó partján néhány tiszt nézelődik. Közöttük van Pichegru tábornagy. A francia hadsereg főparancsnoka.

De hát Hollandiának nincs hadserege, aki ellen tudna állni a franciáknak? Nem, a holland hadsereg nem áll ellent nekik. És na-

V. VILMOS ORÁNIAI ÉS NASSAUJ HERCEG

gyon sok holland ember a franciák elé jön. Azt hiszik, hogy új idők jönnek. A szabadság és az egyenlőség ideje. Az angol csapatok, akik még Hollandiában vannak, visszavonulnak Hannover felé.

Este lett és a hideg maradt. Utrechtben sok ember van az utcán. Izgatottan mondják: „Jönnek már. Jönnek a franciák.” És nézd csak, Tolsteegportnál bevonult a francia sereg a városba. Még ezen az estén megvendégelték őket. Sok fontos ember vett részt ezen Utrechttől, hogy a francia tiszteket kiszolgálják. A legfontosabb ember Pichegru tábornagy. A vendégségen egy holland generális beszédet intéz hozzájuk. Fontoskodva áll fel: „General, vous etes le plus grand zero du monde.” Egy szép bókot akart mondani Pichegrunak, hogy a világ nagy hőse. Csakhogy egy kis hibát követett el. A „hero”, hős helyett, a „zero” szót használta s így ezt mondta: „Tábornagy, ön a világ legnagyobb nullája.”

A Hágai lovagterem egy nagyon régi épület. Egy középkori épület. 1290 körül építhették. Most pedig 1795. január 18-át írunk. A lovagterem tele van emberekkel. Miért jöttek oda? Azért, mert ott van Van Kinsbergen admirális. Ő harcba szállna a franciák ellen és nem akarja feladni Hollandiát. És ott van a nyugdíjas Van de Spiegel, egy nagyon fontos holland személyiség. Mindenki leül. Csend van, mert a nagy, díszes trónon ül valaki, aki beszédet akar tartani. Ez V. Vilmos, az Egyesült Hollandia helytartója, ki-

rálya. Willem, magyarul: Vilmos 46 éves. Vilmos érzi jól, hogy kevés támogatója van ebben az országban. Így nem mehet a franciák ellen. Ezért határozott úgy, hogy elhagyja Hollandiát.

Utoljára még szeretne szólni a népéhez. Papír van a kezében, amelyre a hosszú beszédét írta. Amikor azonban beszélni kezdett, egyszerűen nem tudta folytatni. Nagyon meghatódott. A könnyecseppek végiggördültek az arcán. Aztán kitört belőle. A helytartó tudta: sokan örülnek a franciák jöttének. Új idő fog jönni. Olyan idő, amikor szabadság, egyenlőség lesz, amikor minden fejlődésnek indul. A király szomorú. Ő nem hisz ebben a szabadságban. Ő nem vallja a Francia Forradalom eszméit. Azokat az eszméket, amelyek Isten és mester (főnök) nélkül akarnak hatni. Jó lesz ez? Fejlődést hoz? Ugyan már, Isten nélkül?! Ez nem lehetséges!

Mielőtt megkezdene beszédét egy öreg, szinte nyolcvan éves emberrel beszélgetett. Szíve megvidámult a vele való beszélgetésben. Azt mondta: „Mint ember kétszeresen is rászolgáltam erre a megaláztatásra és talán majd javamra válik. Am, hogy hivatalomat fel kell adnom, erre nem szolgáltam rá. Egyszer-máskor tévedtem, de jó szándékkal tettem. Ezzel a bizonyossággal hagyom el drága hazámat. Szerencsétlenségünk forrása nem a sok holland ember felelőtlenségéből fakad, hanem a nemzeti bűnökből és igazságtalanságokból. Isten harcol Hollandiával és feltárja ezt minden mi szerencsétlen és fagyos próbálkozásainkban, amelyek a vizeken szabad utat engedtek. Ki tud felállítani, amikor Isten lever? Ezért hát szükséges nekünk elcsendesednünk.”

A dűnék Schreveningennél feketék voltak az emberektől. A legtöbben gyászruhát öltöttek magukra. Egy kocsi gördült lassan az öböl felé. A Lovagteremből jött. A kocsi megállította a lovakat. Mindenfelé nyugtalan tekinteteket lehetett észrevenni. V. Vilmos, az Egyesült Hollandia királya vesz most búcsút. A csikorgó hideg miatt a parton mindenfelé jégtáblák vannak. Nagy nehézségek árán lehet utat leltni a víz felé. Végül is sikerül. Nem sok idő múlva a király hajóra száll. „Johanna Hoogenraad” a neve.

Egy erős tengerész, Jan Roos Scheveningenből erős kezekkel emeli a fedélzetre a királyt. A vitorlákat felvonják. A hajó nyugat felé siklik, Anglia irányába. Egyre kisebb lesz. A fedélzeten Hollandia királya van. Nem volt erős régens. Nem volt harcos szellemű. De egy valamit jól megértett: a franciák azért jöttek, hogy a holland nép bűnei miatt bűnhődjék. Melankolikusan néz a király a dűnék felé. Az már csak egy keskeny csík. Soha nem fogja hazáját viszontlátni.

Hídépítés határon innen és túl

A hetedik tanévben jár a Hídépítés határon innen és túl elnevezésű program a Partium hat településén (Bihardiószeg, Jankafalva, Nagyszántó, Nagyvárad-Őssi, Poklostelek, Szentjobb), melynek az új évadban a fő témája a hazaszeretet és a 170. évforduló 1848/49. évi polgári forradalom és szabadságharc. A program a hajdúnánási Bocskai István Általános Iskola önkéntes pedagógusainak áldozatos munkájára és a város önkormányzatának támogatására épül.

HAZASZERETET ÉS SZABADSÁGHARC

Mint Csillikné Szólláth Julianna projektvezető kifejtette, a szabadságharc 170. évfordulója következik, ezért ebben a tanévben még hangsúlyosabban szeretnének a korral foglalkozni. A történelmi eseményen túl a kor részletesebb megismerését is fontosnak tartják, így olyan programelemek beépítését tervezik, amely a helyi adottságokat is felhasználja. Ilyen például a huszár hagyományörző egyesületek bevonásával a huszár könnyűlovassági fegyvernem, öltözék és élet megismertetése.

Az évente megrendezésre kerülő Barátság-napra pedig egy élő huszárbemutatóval készülne. A másik téma – a hazaszeretet – eddig is meghatározó volt, de ezúttal nagyobb hangsúlyt kíván rá helyezni a program, mivel annyi érték veszi körbe a partiumi gyereket, hogy kell érezzék, mekkora ajándékot adott nekik Isten hazájuk és kultúrájuk által. Ehhez olyan szerzőket vesznek majd igénybe, akik szívükbe vésik a hazaszeretethez kapcsolódó érzéseket és gondolatokat. Az a cél továbbra is, hogy érezzék, magyarnak lenni nagyon jó, van miért emelt fővel kimondani: „magyar vagyok”, és édes anyanyelvünk használata mindennél fontosabb – mondja Csillikné Szólláth Julianna.

A programban résztvevő pedagógusok önkéntes szolgálatot végeznek, legdrágább kincsüket, az idejüket áldozzák minden hó-

NÁNÁSI PEDAGÓGUSOK A SZENTJÓBBI SZENT ISTVÁN SZOBORNÁL

nap egyik szombatján a határon túli gyerekekre. Ezáltal olyan tartalmakhoz és magas színvonalú fejlesztő pedagógiai munkához van hozzáférése a gyerekeknek, amely sok esetben teljesen hiányzik az életükből. A helyi és nemzeti identitást nemcsak erősítik ezek a tartalmak, hanem sokszor egyenesen az alappillérek letételére is vállalkozniuk kell.

AZ ÖNKÉNTESÉG ÖRÖME

Az egyik önkéntes tanárnő, Józsi-Tóth Sándorné Piroska azt mondja, hogy nagy élményt, feltöltődést jelentenek számára a találkozások. Mindig nagy szeretettel és érdeklődéssel fogadták őket, míg ők lelkesedéssel készültek ezekre a találkozásokra. Czinégéné Daróczi Julianna pedig kiemeli a helyi szervezők jelentőségét is, az ő szervező munkájuk segíti azt, hogy a havonta megtartott foglalkozásokon mindig megjelennek a gyerekek. A történelmi, irodalmi, zenei témák feldolgozása, a kézműves foglalkozások megtartása, a közös játék nem okoz gondot; rugalmasan

megoldják a kolléganőjével az életkorból adódó csoportbontásokat is.

Változatos feladatokkal, módszerekkel és mindig nagy lelkesedéssel, izgalommal készültek ezekre a találkozásokra. Mint hozzászólta, az önkéntes munka nem teher: nem érzi magát fáradtnak sem a készülődés, sem az utazás során, pedig hajnalban indulnak és este érnek haza. Nagy öröm számára a programban való részvétel, az együttlét, a magyarságtudat erősítése azzal, hogy a magyar nemzet történelméről, kultúrájáról beszélgetnek. Lelkesíti, hogy így tud segíteni azoknak a gyerekeknek (olykor kísérő szülőknek is), akiknek nincs vagy igen kevés lehetősége arra, hogy magyarul beszéljenek, verseljenek és énekeljenek. Áldozatot is kíván tőlük ez a szolgálat, hiszen havonta egyszer nem a családjukkal vannak, de ők is megértőek és velük együtt örülnek, amikor megosztják ott-hon az élményeinket.

ÉVADZÁRÓ ÉS -NYITÓ KIRÁNDULÁS

Az elmúlt tanév lezárása és az új megnyitása nyár végén egy kirándulással egybekötött szentjobbi látogatáson történt, ahol a szakmai ügyek megbeszélése mellett számos helyi programban vettek részt a pedagógusok. A kirándulásra elkísérte őket Hajdúnánás város polgármestere, Szólláth Tibor, aki sokéves barátságot ápol a helyiekkel, valamint Tóth Imre iskolaigazgató is. A vendégeket Zatykó István (volt polgármester), Kiss István (huszárkapitány) és Zatykó Jácint (alpolgármester) kalauzolta végig a helyi történelmi-kulturális értékek megismerésén. A vendégek meglátogatták az éppen zajló fafaragó alkotótábort és megcsodálták a készülő szobrokat, majd borkóstolással egybekötött szüneten vettek részt a szőlőhegyen.

EGY FOGLALKOZÁS A SOK KÖZÜL A NÁNÁSIK VEZETÉSÉVEL A PARTIUMBAN

„Az angyalok nem csak karácsonykor segítenek”

Csilikné Szólláth Julianna hídépítésről, ünnepről, családról

Az elcsendesedés, a másokra való lelki odafigyelés a legszebb ajándék, mondja Csilikné Szólláth Julianna, a Hídépítés határon innen és túl program vezetője.

– *Hetedik éve látogatja a hajdúnánási pedagóguscsoport a Partium több települését, hogy nemzetről, kultúráról, néprajzról, történelemről tanítson. Milyen örömeik, visszajelzések adják a folytatáshoz szükséges erőt?*

– A gyermekek szeretete, kíváncsisága, együttműködése, őszintesége, egy-egy témára való rácsodálkozása ad erőt a következő alkalom megszervezésére. No és az, hogy elmondják, mennyire várnak, minket „anyaországiakat”, hajdúnánásiakat. Az is jó érzés, hogy több helyen a felnőttek is bekapcsolódnak ezekbe az együttlétekbe. Elkísérik a gyermekeket és kedvük lesz ottmaradni. Őlelésükben, tekintetükben minden benne van. Érzem a hálát és ez nagyon nagy erőt ad. A vér vízzé sosem válik, mi összetartozunk. Ezt érezzük, erősítjük minden egyes találkozással.

– *Mindegyik helyszín más-más lehetőséget és kihívást rejt magában. Hogyan tudtok erre ráhangolódni?*

– Igyekszem minden településsel jó kapcsolatot tartani személyesen is. Odafigyelek erősségeikre, gyengeségeikre, és mindig őszintén mondom el meglátásaimat. A szeptemberi, éves egyeztető, közös találkozókat is azért szervezem, hogy legyen módunk örömeinket és gondjainkat személyesen átbeszélni. Hiszek abban, hogy mindig mindent meg lehet oldani. Kell hozzá a két szem, két fül és egy száj. Isten csodálatosan teremtett meg minket. Ha az arányokra odafigyelünk, mindig van és lesz megoldás. Hiszem, hogy egymás életében vagy áldás, vagy leckék vagyunk.

– *A hét évvel ezelőtti kezdetekhez képest, milyen változásokat figyeltél meg a partiumi közösségek, és általában a határon túli magyarság mindennapjaiban?*

– Sajnos a mindennapokra nem látok rá, de vannak észrevételeim. Mindig is célom volt, hogy a települések gyermekei és felnőttei közelebb kerüljenek egymáshoz. Részben ezért találtam ki a Barátságnapot, később a szórványtábort, újabban a közös utazásokat a történelmi, irodalmi helyszínekre. Hiszem, ha több időt töltenek együtt a közösségek, jobban tudnak majd egymásba kapaszkodni, egymásnak segíteni és a megmaradás is könnyebb lesz magyarként.

A gyerekeknél ez könnyen megy, de a felnőttek több olyan dologba is belecsúsznak, ami elkerülhető lenne. Nem szabad en-

gedni a megosztást. A magyarság történelmében mindig akkor történt a veszteség, ha rést hagytunk, nem kapaszkodtunk kellően egymásba. Lehetnek vitáink, másképpen is gondolhatunk dolgokat, de mindig kell találnunk megoldást. Nem engedhetjük el egymás kezét, hiszen testvérek vagyunk, Isten akarataból.

– *Biztos, számos élménnyel gazdagodtál a foglalkozások során. Elmesélnél egy történetet ezek közül?*

– A kezdetekre tehető az első, feledhetetlen élmény. Váradlesen történt, hogy az első alkalommal közel 30 gyermek várt minket, de fele sem tudott magyarul. Gyorsan csapatokat alakítottam. A vezetők azok voltak, akik jól tudtak magyarul, így ők tolmácsoltak. Ismertettünk a gyerekekkel egy közös tervet, ami abból állt, hogy akkor jöhetnek a programokra, ha alapvető dolgokat megtanulnak magyarul.

Lelkesen egyeztek bele és el is kezdtük a tanulást. A színeknél jártunk, amihez beugrott egy vers is: „Piros, fehér, zöld, ez a magyar föld.” Kórusban, vidáman harsogták a diákok a versikét. Egyszer csak benézett morcosan az épület gondnoka, akkor döböntem rá, mit is mondunk, egy román iskola nagytermében. Rámosolyogtam és folytattuk tovább körjátékkal.

– *Olyan embernek ismerlek, aki nyitott a szépre, a lelki feltöltődésre, a részletekre. Ezért is érdekel, hogyan zajlik a kis Jézus fogadása az otthonokban?*

– Az életünk folyamatos változásokon megy át, de vannak események, amikre

igyekszem odafigyelni, hogy örök legyen. Az ünnepek meghittsége nagyon fontos nekem, kiemelten az advent és a karácsony. Gyermekeink már felnőttek, a három fiúból most kettő külföldön dolgozik, így nehéz a közös ünnepeken együtt lenni, de nagyon törekszünk rá. Az angyalok ebben is segítenek.

Jézus Krisztusnak az otthonunkba, szívünkbe megérkezése mindennél fontosabb. Ő a legszebb ajándék. A karácsony délután a fenyőállítással kezdődik, és ezt mindig az itthon lévő gyermekek végzik. Advent heteire is nagy hangsúlyt fektetek, és erre kérem a szereteteimet is. Az elcsendesedés, a másokra való lelki odafigyelés, időszentelés, a legszebb ajándék magunknak és másoknak. A tárgyi ajándékozást az utóbbi években háttérbe szorítottam. Egymásnak „felajánlásokat”, időt, egy-egy közös programot, illetve szép gyertyákat, mécseseket, illóolajokat, finom desszertet, egy jó bort, könyvet adunk. Igyekszünk, hogy Szenteste az ünneplőbe öltözött test és lélek üljön a közös asztalhoz, ahol mindig megteríték azoknak is, akik nem tudnak velünk lenni.

Katolikus lévén az éjféle misével, másnap pedig szentmisén vagy az istentiszteleten (fiaink reformátusak) való ottlétünkkel teszünk meghittebbé Jézus születésének ünnepét, csodáját. Mindenkinek szép adventet és lelki békében gazdag, áldott ünnepeket kívánok, amihez kell a megbocsájtás, a köszönöm és a szeretlek szavak használata. Álmaiban, a kis Jézus születésnapján együtt éneklük, egymás kezét megfogva a magyarok, határon erről és túl a Halleluját.

Jövendőnk záloga: Sola Gratia

Olvasván a Harangszó 19-20. számában V. I. szolgatárs reformációval kapcsolatos helyzetértékelését, szeretnék néhány felvetést más megvilágításba helyezni. Egészen pontosan kettőre kívánok utalni.

Az egyik egy kérdés: „Van még 500 éve a magyar református egyháznak?” A másik szerintem egy nagyon súlyos állítás: „A népegyházi modell halott.”

Hangsúlyozom nem vitaindítónak szánom gondolataimat, annál is inkább nem, mert a szerzővel némely ponton egyet tudok érteni.

Nos, a reformáció jubileumi esztendejében visszatérő motívumként jelent meg különböző összefüggésekben az 500 év, múlt és jövő összehasonlításában. Az irány meghatározásában szerepet játszhat, de mint idő-kategória a Sola Scriptura reformátori tantétel szerint semmiképpen nem. Ugyanis könnyen a földi halandó idő fogalmának kelepéjébe eshetünk, figyelmen kívül hagyván az Isteni időszámítás eltérő mértékét. Hosszan lehetne a Biblia idevonatkozó passzusait sorolni. A klasszikusok egyikét mégis idézem: „mert ezer esztendő annyi előtted, mint a tegnapi nap, amely elmúlt, és mint egy őrjárás idő éjjel.” (Zsolt 90,4) Felettébb nagy merészség tehát fél évezred távlatában gondolkodni! Legfennebb a jakabi feltétel alatt: „...Ha az Úr akarja és élünk...” (Jak 4,15b)

A kérdés második felét illetően a távlatokban megfogalmazott aggodalom egyenesen lesújtó. (Amúgy is a magyart halmozottan

pesszimista népnak tartják számon.) Lesújtó, mert ugyancsak az Írásra hivatkozva nekünk a gondviselő Istentől egészen más ígéretünk van. Ennek az ígéretnek letéteményese pedig nem más, mint a Golgota Hőse. E tekintetben is számolatlan igeverset ismerünk. Egyet hadd hívjak segítségül: „Mert kegyelemből tartattatok meg, hit által, és ez nem töletek van: Isten ajándéka ez”. (Ef 2,8)

E gondolatsort lezárva, amikor a jövőt latolgatjuk, ne zárjuk ki, hogy Isten „markába metszett” minket. Ugyanakkor a múltat is igyekezzünk tárgyilagosan szemlélni. A mögöttünk maradt fél évezredben az egyetemes keresztyén egyháznak, ezen belül magyar református egyházunknak (beleértve erdélyit, partiumit) is szembesülnie kellett különböző korok társadalmi berendezkedéseivel, ideológiáival a politika alakulásával (közel fél évszázad ateista-kommunista-antiklerikális időszak), a népesedési mutatók zuhanásával, a hitbeli preferenciákkal, az egyházkormányzás sajátos módszereivel. S láss csodát, Petőfit parafrázálva: „Isten csodája, hogy még áll hazánk”, ha tetszik egyházunk!

Ami pedig a népegyház halálának vízióját illeti, nem hiszem, hogy ezt a hitvalló egyház kizárólagosságából le lehet vezetni. Az elmúlt 500 év egyháztörténeti tapasztalatai azt mutatják, hogy búvópatakként elő-előjötték ébredési mozgalmak. A továbbélésben viszont megmaradt a hagyományok szerepe is. A kizárólagosság tehát a hit megélésében

sem üdvös. Elég Hollandiára gondolnunk, ahol olyan intenzitású a hitvalló egyház térhódítása, hogy a népegyházi keretet szétfeszítve több mint 2 tucat közösség igyekszik felmutatni a reformátusok számára az egyedül üdvözítő utat.

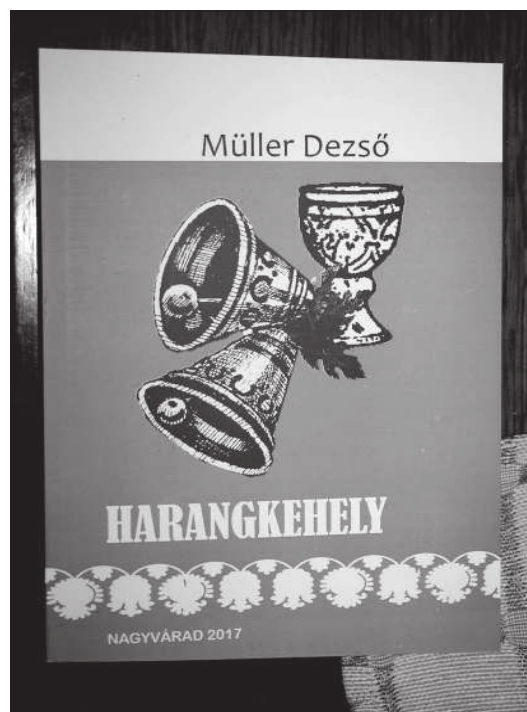
Hogy érdemes helyén kezelni ezt a kérdést, mi sem bizonyítja jobban, mint Ravasz László egyik írásának idevágó gondolata, az Emlékezéseim című kötetből. Az egyházi sajtó állapotát elemezve az alábbiakat fogalmazza meg: „érezhető volt az ellentét a reformátusok között, református talajon Debrecen és Budapest között, az ún. »belmissziós« irány és tradicionális egyháziasság emberei között, de legélesebb volt az ellentét a hollandi alapokra támaszkodó szigorú reformátusok és az egyetemes evangéliumi keresztyénség képviselői között. Mivel én az evangéliumi keresztyénségnek és a kálvinizmusnak egyformán sokat köszönhettem, s természetem irénikus (békességre törekvő) alapvonásánál fogva a kiegyenlítés és harmonizálás kedves foglalkozásom volt, megpróbáltam ezeket az ellentéteket elsimítani és az együttműködést biztosítani.”

Ebben látom én is a jelen és jövő útját református egyházunkban lelkipásztorok és hívek között egyaránt. Tovább haladni az úton közösen, megtértek és hagyományokat tisztelők. Aztán az út végén Ő majd dönt, ki hova álljon!

VARGA KÁROLY

Életrezdülések

Müller Dezső: Harangkehely című verseskötete elé

Kell ahhoz egy nagyfokú lelki érzékenység és művészi igényű alkotókészség, hogy az élet ágainak és leveleinek kisebb és nagyobb rezdüléseit megfogalmazza, írásba foglalja az ember.

Müller Dezső lelkész-költő ilyen finom rezonanciával fogadja és adja tovább saját élete és a világ eseményeit, amelyben a figyelmes és elmélyült olvasó sok esetben önmagára ismerhet, és növekvő érdeklődéssel követheti egy élet pókháló-szálainak szövését. Mert hiszen egy életút köszönt vissza Müller Dezső hatodik kötetéből. Egy istenes ember életrészletei, aki rímelő fohászokban fordul Urához, és aki örömet és bánatot, sötétet és világot egyként úgy él meg, hogy annak versbe írt nyoma marad.

Mindig örömmel fogadtam Müller Dezső munkáit, mert versei arról árulkodnak, ebben a modern, pergamenszáraz lelkületű korban is akadnak művészi igényű és érzékenységű, az alkotásban örömet és megújulást nyerő lelkipásztorok, akiket nem csak szolgálatra predesztinál az Elhívó, de a magvetés eme különös leágazása is megvalósul életükben. Nehezen jönnek felszínre manapság a művészet eme csírái, egy olyan

korban élve, amikor soha nem volt több adminisztrációs, menedzseri, gazdasági jellegű leterhelése az igehirdetőnek, mint mostanság. Ez a kor nem az írásművészetnek és nem is az olvasásnak kedvez, ezért is örömteli, hogy akadnak elkötelezett tollforgatók, akik, ha kell, a legkülönbözőbb szembeszéllal is megvívják magányos harcukat.

Most, amikor a globalizáció is elavult és a helyébe a még kevésbé emberarcú digitalizációs időszak lép, életünk villózó fények, másodpercnyi képváltások foglya.

Talán éppen ezért is lehet igazi ajándék számunkra Müller Dezső új kötete, hiszen versei erősítik életünk csendjét, valamint nem is olyan régi eszményképekre, értékekre emlékeztetnek, amelyeket magunk is megélhettünk, de a gyorsuló világkerék zaja, megfelelési kényszerei kiszedegetik lelkünkéből és mindennapjainkból.

Ezért lesz jóleső érzés kézbe venni a szerző kötetét és ráhangolódva nyomába eredni szépen ívelő gondolatvilágának.

Mely bennünket is emlékezni, megújulni, megpihenni, és új gondolatokat felfedezni segít.

FÁBIÁN TIBOR

F. Balogh Piroska: Csak mese volt

Nehéz, de visszautasíthatatlan feladatot kaptam, amikor Nagy Adela kezembe adta édesanyja kinyomtatott kéziratát és megkért, hogy írjak utószót.

Most viszont még nehezebb a feladatom, a könyvet kell bemutatnom az érdeklődő közönségnek, anélkül hogy magamat ismételném, vagy a könyv tartalmát mondanám el a magam prózai megfogalmazásában.

Nekem soha nem mondta, de feltehetően trilógiát akart írni, hisz annyi élményanyaga volt, amelyben tanári pályafutását és nyugdíjas éveinek sokoldalú tevékenységét örökíthette volna meg. Sajnos ebben betegsége és idő előtti elhalálása megakadályozta.

Mindehhez meg volt a tehetsége, adottsága, szorgalma, csak a sors nem volt kegyes hozzá, és nem sikerült életművét kiteljesíteni.

Könyve szellemi és dokumentációs értékét emelik a korabeli fényképek, újságkivágások, igazolványok, értesítők, versek és sok más, szinte felsorolhatatlan mennyiségű képanyag, dokumentum.

Az átlagolvasók, köztük jómagam is csak csodálkozhatnak, hogy tudta mindezeket összegyűjteni, megőrizni és a könyv szerkesztője a megfelelő helyre illeszteni.

Aki kellő empátiával és érdeklődéssel végigolvassa ezt a könyvet, az nem csupán arról győződik meg, hogy a mai felgyorsult és digitalizált világunkban is szükség van a jól megírt, tartalmas, az érzelmekre is ható és egyben ismereteket is nyújtó olvasmányokra, sőt azt is felismeri, hogy ilyen és hasonló munkák, alkotások nélkül nem teljes az életünk.

A szerző sajnos már három éve távozott az örökkévalóságba és ez a tény szükségesé teszi, hogy néhány mondatban felidézzük életpályájának legfontosabb momentumait.

Székelyudvarhelyen született és ez a kötet tulajdonképpen teljes mértékben szülővárosához kötődik, arról szól, beleágyazva saját családjá, gyermek- és ifjúkori életének fontosabb eseményeit, változásait.

Csak egy rövid, de annál tragikusabb intermezzo változtatott ezen, amikor 1944 augusztusában családjá arra kényszerült, hogy elhagyja ősi fészket és a háború végéig a mai Magyarországon húzták meg magu-

kat, miközben édesapja a fronton teljesített szolgálatot.

1945-ben nem csak a háború ért véget, hanem családjával együtt ő is visszatérhetett szülővárosába, s megkezdte iskolai tanulmányait az „új világban”.

Egyébként ezzel a fejezetcímmel tíz alfejezetben számol be mindazon változásokról, amelyek családjá és saját kicsi életében

végbementek – színesen, érdekesítően, jól dokumentálva.

Könyvének harmadik nagy korszaka közelepkölés éveiről szól – ezt nyolc fejezetben írja le, szintén a már említett mesteri módon.

Végül a pálya- illetve hivatáskeresés bonyodalmairól és felnőtté válásának mozzanatairól olvashatunk színes leírásokat, gazdag illusztrációval dokumentálva.

Így ér véget e könyv, hiányérzetet keltve az olvasóba, aki várna a folytatást, hogyan lett ebből a páratlan tehetségű, minden újra, változtatásra nyitott fiatalból végül elhivatott pedagógus és közéleti személyiség, aki élete végéig a közösséget szolgálta. Tanárként generációk egész sorát nevelte a munkaszeretet és közösségünk iránti felelősség szellemében. Nyugdíjas éveiben szorgos és hasznos munkájával járult hozzá az Erdélyi Kárpát Egyesület és a Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Társaság tevékenységéhez, különböző feladatokat teljesítve.

Élete utolsó szakaszában egészségi okokból már nem tudott közvetlenül részt venni a közéleti feladatok végzésében, de szerető családjá körében látott el erejéhez mérhető feladatokat, s nevelte szeretett unokáit. Viszont továbbra is értékes szellemi tevékenységet folytatott. Kutatta szülővárosá, Székelyudvarhely és általában az egész székelység történetét. Ugyanakkor felkutatta és összeállította nagy múltú székely elődjének családfáját, melyen nagy örömmre szerénységem családnéve is megtalálható. Még tanársága idején sok adatot gyűjtött össze egykori munkahelye, az úgynevezett Várad-Váraljai Iskola történetéhez. Ezt az anyagot én is ki-egészítettem néhány levéltári adattal. Sajnos, időközben megbetegedett és ez megakadályozta abban, hogy végső formában megírja.

Úgy, ahogy ez a könyv is – mondhatni – torzóban maradt, már nem írhatta meg egyetemi éveinek és tanári munkájának eseményeit, családi életében bekövetkezett változásokat.

Ennek ellenére ez a könyv teljes és egész, de ha a fent említett eseményeket is megírhatta volna, egy igazi székely trilógia kerekedett volna belőle.

Sajnos, a sors nem volt kegyes hozzá. Életének utolsó szakaszában súlyos betegség kínozza, ez gátolta megkezdett munkájának kiteljesítését. Viszont akkor sem magát, hanem szeretett családját sajnálta, hogy milyen nehéz terheket ró rájuk az ő ápolása.

Befejezésként azt szeretnénk hangsúlyozni, hogy élete mindezek ellenére sikeresnek mondható. Gyermekei, unokái nem csupán kiváló nevelést kaptak tőle, hanem példát is arra, hogyan kell élni és cselekedni közösségünk érdekében. Nem utolsó sorban örökségül hagyta rájuk sokoldalú tehetségét, és ők ezt az örökséget sikeresen kamatoztatják.

Ez a könyv méltó emléket állít F. Balogh Piroskának. Azt kívánom, hogy minél több értő és érdeklődő olvasó kezébe jusson el, hogy jobban megismerjék közelmúltunkat és tanuljanak belőle emberséget, együttérzést, összetartást, mert csak így lesz szebbé és élhetőbbé mai világunk.

KUPÁN ÁRPÁD

Pályázati felhívás

A Nagybányai Református Egyházmegyébe kebeleztet Avassófalui Református Egyházközség Presbitériuma pályázatot hirdet a megüresedett lelkészi állás betöltésére az alábbiak szerint:

- az egyházközség lélekszáma: 185 lélek;
- temploma gázzal fűtött és jó állapotban van;
- a lelkészi lakás egy belvárosi tömbházlakás: 2 szoba, nappali, konyha, fürdőszoba,

ba, kamra (központi fűtéssel, önálló hőközponttal), garázs;

- lelkész használatában 26 ár gyümölcsös;
- magyar tannyelvű napközi, óvoda és I-VIII. osztályos iskola a 3 km-re fekvő Vámfaluban van;
- lelkészi javadalmasítás besorolás szerint és rezsiköltség.

A lelkészi állásra azok pályázhatnak, akik első és második lelkészjelölti okle-

véllel, felszentelési igazolással rendelkeznek és nem állnak fegyelmi kivizsgálás vagy eltávolítás alatt.

Pályázati határidő: 2017. december 18.
Pályázatot az alábbi címre kérjük küldeni:
Nagybányai Református Egyházmegye
430322 Baia Mare
str. Minerilor nr. 5-7.
jud. Maramures
tel.: 0262-212.770 vagy 0744-864.572.

Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké

Idén egész évben a reformációt ünnepeljük, október utolsó napja mégis különlegesebb a többinél, hisz Luther 500 évvel ezelőtt pont ezen a napon szögezte ki 95 tételét.

A kivételes nap megünneplésére a Zilah-Ligeti Gyülekezetben is sor került. A közönség közel egy éve készült erre a különleges napra, hisz a kisharang öntését, ami egyben az ünnep egyik „főszereplője” volt, már a múlt esztendő végén elhatározta a gyülekezet. Az ünnepi istentisztelet központi igéje a Zsidókhoz írott levélből származott: „Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz.” (Zsid 13,8). A tegnap nem csupán 500 év – hangsúlyozta Oláh Mihály lelkipásztorunk – hiszen mi, protestánsok is szerves részei vagyunk a két évezredes keresztyénségnek. Az Ő jelenléte ugyanolyan fontos ma is, mint a reformátorok idejében, a jövőt pedig Ő állítja az örökkévalóság perspektívájába.

A prédikáció után került sor a már előzőleg a toronyba „költöztetett” kisharang, valamint a templomon belül elhelyezett emléktábla avatására is. „Christus, Rex gloriae, veni cum pace”, vagyis „Krisztus, dicsőség királya, jöjj békével” – idézte lelkipásztorunk az egyik ősi harangfeliratot. Ezzel a fohással a lelkünkben szólaltatta meg Nagy Mihály főgondnok a harangot. A kisharang hangja nem csupán mosolyt csalt az emberek szemébe és arcára, hanem valami egészen leírhatatlan, varázslatos dologgal töltötte meg a jelenlévők lelkét is. Ezért azt gondolom, hogy nem csupán egy 260 kilós tárgyról beszélünk, hanem sokkal inkább egy olyan lelket melengető hangról, amely képes minket Isten közelébe hívni, képes reménnyel eltölteni re-

ménytelen, bánatos lelkünket, és képes figyelmeztetni különösképpen arra, amit egykor a reformátorok is megfogalmaztak, hogy az egyháznak állandóan meg kell újulnia.

A kisharang magával ragadó éneke közben sor került a templomon belül elhelyezett emléktábla felfedésére is, amely által ez a különleges jubileumi év nem csak a lelkünkben hagyott maradandó nyomot, hanem a templomunkban is.

A kisharang énekét templomunk csodálatos hangzású orgonája vette át, amit követően igazán nagy örömmel és hálással énekelhettük, hogy „zúgó harang, ének és orgonahang, mind az Ő szent nevét áldják”.

Az ünnepség nem lett volna ilyen emlékezetes az ifjúság által frissen sült 500 pogácsa nélkül, valamint ha a szél is engedte volna, akkor a már előre elkészített 500 gyertya is gyönyörködtető látvánnyal gazdagította volna mindannyiunk emlékezését.

Köszönet jár mindazoknak, akik lehetővé tették, hogy ilyen felejthetetlen módon emlékezzünk vissza erre a különleges napra. Külön köszönet jár Lázár Imre székelyudvarhelyi harangöntő mesternek, akinek munkája által egy igazi hangzó csoda lakozik ezentúl templomunk tornyában.

Kérjük Istent, hogy ne csupán egy ilyen különleges év, illetve nap alkalmával érezzük jelenlétét, meg-megújuló szeretetét irántunk, hanem mindennap tapasztaljuk meg közelségét templomainkban és otthonainkban egyaránt.

SEPSI MELINDA,
a zilah-ligeti ifjúsági csoport tagja

Az egyházmegye megérkezett otthonába

A Trianon utáni kettészakadását követően az Érmelléki Református Egyházmegye romániai oldalán rekedt részének az elmúlt közel 100 évben nem volt esperesi hivatala. Ez az állapot szűnt meg, hiszen Székelyhídon ünnepélyes körülmények között felavatták az épületet.

Az esperesi hivatal avatási ünnepe november 4-én délelőtt istentisztelettel kezdődött. A székelyhídi templomot az Érmelléki Református Egyházmegye 37 egyházközségéből érkezett küldöttségek töltötték meg. A helyi gyülekezett Halleluja kórusának éneke (melyet utóbb még kettő követett) után Csűrű István prédikációja következett. A királyhágómelléki püspök a nap eseményére utalva egyebek mellett kifejtette: a mai nap ajándék legyen, éreznünk kell, hogy egyénenként is megszólít bennünket Isten, hogy aztán együtt lehessünk közösséggé. Az igehirdetés után úrvacsoraosztás következett, mint Rákosi Jenő helyi lelkész, esperes fogalmazott, az egyházmegye elöljárói együtt vállaltak asztalközösséget Krisztussal. Ezt követték a köszöntések, melyek során az esperes mindenkinek köszönetet mondott, sokaknak név szerint is, akik az elmúlt években segítettek az esperesi hivatal épületének létrehozásában.

Az építkezés folyamatát is ismertette az esperes, onnan indítva, hogy Trianon után kettészakadt az Érmelléki Református Egyházmegye, a nagyobbik rész a romániai oldalra került, ám a közel 100 évben sosem volt esperesi hivatala. Ez az „intézmény” folyamatos költözésben volt, éppen oda, ahol a megválasztott esperes szolgált, ez pedig nem vált a lelki építkezés javára. Az Egyházmegyei Tanács 2011. december 15-én határozta el egyhangúlag, hogy esperesi hivatalt építsenek, másfél év múlva, 2013. április 9-én arról is döntöttek, hogy a három érmelléki város – Margitta, Érmihályfalva, Székelyhíd – közül utóbbi legyen a helyszín, egyebek mellett kedvező földrajzi fekvése, megközelíthetősége miatt, illetve, mert hosszú ideig volt már egyébként is egyházmegyei központ. Ugyanazon év novemberében tették le az alapkövet, majd minden évben haladtak többet-kevesebbet az építkezéssel az avató napjáig.

Az esperes felelevenítette: saját pénzük már a telekvásárlás, az engedélyek beszerzése után elfogyott, ezért támogatást kerestek és találtak is, ami a megyei RMDSZ-től, az önkormányzattól, a Bethlen Gábor Alaptól, illetve a Magyar Állam Emberi Erőforrások Minisztériumából érkezett.

A beruházás értékét mintegy 400 ezer lejre becsülte, amiből öt, azaz 5%-ot adtak össze a gyülekezetek, vállalkozók, magánemberek... Nem így tervezték eredetileg, de a reformáció 500. évfordulója nagyszerű al-

kalom az avatóra, mondta az esperes, kinek munkáját (és felesége hozzáállását) helyettese, Bara László köszönte meg a lelkészi kar és a gondnokok nevében. Az istentiszteleten jelen volt Magyarai Hunor fotós, aki az elmúlt két évtizedben fotókon örökítette meg Erdély és a Partium templomait. Ezen alkalomra *Az Érmelléki Református Egyházmegye templomai* című albumát hozta el, benne a cím által kínált tartalommal, és mint elhangzott, a kiadvány a lelkészi hivatalokban lesz megvásárolható.

Az istentisztelet után az ünneplő sokadalom a püspök és az esperes vezetésével a templomhoz közeli új épülethez vonult, annak tornácán felsorakoztak az egyházközségek lelkészei. Elsőként Szabó Ödön képviselő kapott szót. A politikus a gyülekezetek kimagaslónak nem nevezhető 5%-os hozzájárulásának kapcsán megjegyezte: „amit mi (értsd. RMDSZ) adtunk, azt is tekinthetik gyülekezeti hozzájárulásnak, hiszen egyrészt önök fizették be, másrészt önök adták szavazataikkal azt az erőt, ami által adhattunk, viszonzva a bizalmukat”.

Cseke Attila képviselő, megyei RMDSZ-elnök a maga során kifejtette: nem csak egy épületről beszélünk, hanem egy intézményről, mely azt a rendszert gazdagítja, mely megmaradásunk záloga, nekünk pedig nincs más esélyünk, mint ezt a rendszert gazdagítani napról napra. Béres Csaba helyi polgármester is az építkezésben látta a jövő zálogát, nem meglepő módon úgy értékelve, hogy az egyházmegye jól döntött, amikor székelyhídi Székelyhídat választotta.

Farkas Zsolt, az egyházkerület előadótanácsosa a KREK további fejlesztési terveiről szólt néhány szót (például újabb esperesi központokat építenek), azzal a buzdítással, hogy „merjünk nagyok lenni”.

Mészáros János egyházmegyei főgondnok is megköszönte az építkezéshez nyújtott támogatásokat, majd Csűrű István püspök megáldotta az új épületet, az avatószalagot ő, illetve Rákosi Jenő, Bara László és Szabó Ödön vágta át. Az épületet ezután be lehetett járni, a vendégeket pedig ebéddel várták a több mint három órás ünnepség végén. *(Bihari Napló)*

Templomnap Kiskerekiben

A reformáció lángra lobbanásának 500. évfordulóján illendőnek találtuk, hogy gyülekezetünkben és istentiszteleteinken az Igén és a közös imádságon legyen a hangsúly, így októberben, a reformáció hónapjában, „az egyházat szüntelen reformálni kell” (ecclesia semper reformari debet) elve alapján is az istentiszteleti rendben némi újítást vezettünk be, hogy maga Isten Igéje legyen az ünnepelet.

A legnagyobb újítás az volt, hogy a bibliaolvasást a gyülekezet fiataljai illetve kátésai végezték az úrasztalától. Ezt a hagyományt sok református gyülekezetben már gyakorolják, más felekezetű testvéreink is már régen „reformáltabbak” e téren, az új Ágendáskönyv-tervezet pedig egyenes ajánlja, hogy a bibliaolvasást az úrasztalától lehetőség szerint egy gyülekezeti tag vagy presbiter végezze. Mikor máskor lehetett volna ezt bevezetni, mint annak a reformációnak az emlékévében, melynek egyik hitelve „a hívek egyetemes papsága”, azaz a hívek mind papok: az Ige olvasása és hirdetése egyformán joguk és kötelességük, közvetlenül imádkozhatnak Istenhez, életük és szolgálatuk áldozatát is be kell mutassák Ő előtté.

Az úrvacsoraosztás bár a megszokott rendben tartatott, mégis pár gyakorlati és szimbolikus újítás volt benne. Már korábbi úrvacsoraosztásunkra az úrasztala alatti, az az alól, körül kiugró dobogót a presbitériummal való megvitátást követően eltávolítottuk. Nem „papi”, „mózesi”, „sion-hegyi” magasságból, hanem „jézusi” közvetlenségből, „egy szintről” vesszük így magunkhoz a szent jegyeket.

Október 31-én, keddi napon gyülekezetünk fiataljaival öt diófát ültettünk el az öt évszázadot jelképezendő.

A gyülekezet történeti megemlékezéssel és a gyülekezet jövőjéért való közös imádkozással megtartott istentiszteleten egyszeri, alkalmi gyülekezet történeti kiállításra is sor került.

Az istentisztelet végén a templomkertben presbiterasszonyaink kátésaink segítségével mindenkit forró teával és kávéval, kemencében frissen sült, háromféle kaláccsal kínáltak meg. Isten segítségével templomnapunkat gyülekezeti napként, elszármazottak vagy konfirmáltak találkozására is kiterjesztve, szeretetvendégséggel egybekötte tudjuk majd rendszeresíteni.

Az iratmisszió keretében bibliákat, kis igei útmutatókat, bibliaolvasó kalauzokat is ajánlottunk a napi igeolvasás segítésére.

Reformátusok a templomban és a piactéren

Nagyszabású rendezvénnyel és igen gazdag programmal tisztelgett a Temesvári Református Egyházmegye a Reformáció 500 éve előtt. Közel 800-an gyülekeztek a díszbe öltözött végvári református templomban az egyházmegye minden gyülekezetéből.

Az igehirdetést Csúry István püspök a János evangéliuma 15. része alapján végezte, hangsúlyozva, hogy Jézus Krisztus a szőlőtő, mi pedig az ágak, a vesszők, akik akkor válunk tanítvánnyá, ha gyümölcsöt termünk. Nagy felelősségünk van abban, hogy Isten dicsőségét tükrözzük az elszomorodott, reményvesztett vagy hitetlen emberek felé, akár szomszédaink, akár környezetünkben élők legyenek.

Az istentisztelet közben csodálatos kórusműveket hallhattunk a Váradai Kántorkórus, a Temesvár-Belvárosi, az Újrezdév valamint a Temesvári Magyar Baptista Kórusok részéről. Nt. Bódis Ferenc esperes köszöntötte a résztvevőket, a díszvendégeket, a támogatókat majd Magyarai Hunor fotós mutatta be azt a színes albumot, mely az egyházmegye református templomainak fényképét és rövid

leírását tartalmazza. Az album nemcsak nekünk szól, akik itt élünk e tájakon, hanem a jövő számára is dokumentum, az épített örökségünknek térképe.

Dr. Zabán Bálint Károly előadásában Kálvin emberi arcát mutatta be, kortársai kritikáit is említette, majd sorba megcáfolta azokat, Kálvin személyiségének, életútjának bemutatásával. Emléktáblaavatás zárta a délelőtti programot, Ungor Csaba szobrász műve szintén Isten megtartó kegyelmének jele.

Az ebéd utáni program a végvári piactéren folytatódott rengeteg zenével, hitvallással. Fellépett a resicabányai Hóvirág Daloskör, az újmosncai Férfi Dalárda, a KRISZBI,

az Élő Kövek és a budapesti Korál Sziget. Szabó Ferenc és diákjai citerán kísérték a közös éneklést, talán még sehol nem volt ilyen, hogy hitvalló énekeket és zsoltárokat citera kísérettel énekeljen több száz ember.

Bizonyára még az elmúlt ötszáz évben sem hangzott annyi dal, főleg keresztyén dal ezen a piactéren, mint október 14-én. Sokak számára jelentett lelkiekben felüdülést az Ima ösvény, a lélek gyümölcsseiről, a Biblia torony, ahol kártyára nyomtatott igéket lehetett magunkhoz venni, az Adorjáni László karikatúrájából készült 95 rajz vetítése és keresztyén irodalom vásárlása a Parakletos kiadó sátránál.

A kisebbek sem tétlenkedtek, örömmel fogadták a játszóházas tevékenységeket, kézműves foglalkozásokat, az arcfestést, a mézesbáb és kerámiadíszítést. A lelkiekben nagyon gazdag napot nt. Juhász András, csongrádi esperes áhítata és közös úrvacsorázás zárta. Jó volt együtt lenni és megtapasztalni a közösség áldásait és hálát adni Isten kegyelméért.

MEGYASSZAI JÚLIA

Szórvány Gyülekezetközi Találkozó Szentleányfalván

Október utolsó vasárnapján a legtöbb református gyülekezetben kiszolgáltatták az úri szent vacsorát a reformáció emléknapjának alkalmával. 2017 kivételes év, hiszen minden gyülekezet, kisebb vagy nagyobb egyházi szervezet igyekszik méltó módon megünnepelni a reformáció 500. évfordulóját.

Ennek kapcsán került sor október 29-én a szentleányfalvi református templomban a II. Gyülekezetközi Találkozóra, amelyen négy szórványgyülekezet, Szentleányfalva, Zimándköz, Lippa és Gyorok közösen ünnepelte a jubileumi évfordulót. A júliusban Gyorokon megtartott első találkozó bizonyította, hogy e négy gyülekezetben nagy igény van a közös együttlétre, ünneplésre. E mostani alkalommal is közel százan gyűltek össze, hogy együtt ünnepeljenek.

Az istentisztelet kereszttelővel kezdődött, amely a jövő iránti reménységgel töltötte be a jelenlévők szívét. Ezt követően az igehirdetés szolgálata következett, amelyet a négy gyülekezetben szolgáló Vékony Zsolt József lelképásztor végzett. Az alapige, a nagyon jól ismert tékozló fiú történetének legfontosabb mozzanatáról, a hazatérésről szól (Lk 15,20). Ennek kapcsán az igehirdető két fontos gondolatot emelt ki: az egyik szorosban kapcsolódik az otthonkeresés és otthonra találás gondolatához.

Az ember igazi otthonra az Atyánál található. Ezért az Úrhoz való visszatérés, avagy

megtérés folyamata fontos része a református ember életének. A második gondolat az istenképről szólt. Nem mindegy, milyen kép él bennünk az Istenről. A büntető, számon kérő, ítélő istenképeinktől fontos lenne eljutnunk a szerető, minket tárt karokkal hazaváró Istenhez. A szerető Atyával ma is elsősorban a Szentírásban találkozhatunk, hiszen a golgotai kereszthalál is erről a végtelen szeretetről szól. Luther Márton is arra a kérdésre, hogy hol találhatok egy kegyelmes Istent, a Szentírást olvasva találta meg a választ.

Az igehirdetést követően Simó Klára, gyoroki gondnok asszony szavalata következett, majd a szentleányfalvi énekkar szolgált két énekkel, Seres Margit szavalattal. Az ünnepi szolgálatok sorát a szentleányfalvi és zimándközi konfirmandusok és vallásórás gyermekek gitárénekei zárták. Ők is bizonyosságot tettek az Úrról az egyik közkedvelt keresztyén ének által: „Nincs más Isten, nincsen más...”

Az istentisztelet után a templomkertben sor került a reformáció fájának az elültetésére, amelyet egy kis emléktáblával is elláttak. A fa elültetése kapcsán a lelképásztor elmondta a Lutherről szóló klasszikus anekdotát, miszerint a nagy reformátortól egy alkalommal megkérdezték: mit tenne, ha tudná, hogy holnap eljön a világvége? Luther nagyon egyszerűen ennyit felelt: „Elültetnék egy almafát”. Ennek apropóján a négy gyülekezet is almafát ültetett, ezáltal is kifejezve,

hogy közös munkálkodás és a Lélek gyümölcseinek a termése ma is fontos része református keresztyén öntudatunknak.

Az ünnepség közös szeretetvendégséggel zárult a helybéli iskolában, ahol a résztvevők elfogyaszthatták a szentleányfalvi és zimándközi asszonyok finomabbnál finomabb házi süteményeit, beszélgethettek és megoszthatták egymással közös élményeiket. A szeretetvendégség alatt a Brittrich Erzsébet által a négy gyülekezet templomairól elkészített linómetszeteket is meglehetett vásárolni.

Az ünnepség után hálás szívvel állapítottuk meg: Szentleányfalva, Zimándköz, Lippa és Gyorok gyülekezetei minden elvárást fölülmúlva, méltóan ünnepezték meg a reformáció 500. évfordulóját.

VÉKONY ZSOLT JÓZSEF lelképásztor

Reformáció a deformációban 500 töltött káposzta és elkésztő körülmények

A reformáció ötszázadik évfordulóján rengeteg szép eseményről lehetett tudósítani. Ez a mostani nem tartozik ezek közé, nem a szép, nem a dicső múltról szól, sőt inkább elkésztő, szomorú jelenséget tár fel.

Luther Márton 500 évvel ezelőtt kifüggesztett 95 tétele közül a 43. így szól: „Arra kell tanítani a keresztyényeket, hogy jobb dolgot tesz, aki a szegénynek ad, vagy a rászorulóknak kölcsönöz, mint hogyha búcsút vásárol.” Ennek a szellemében Király Lajos esperes, Nagy Erika missziói előadó, Nevezi László szociális munkás és Rácz Ervin ifjúsági előadó, valamint néhány nőszövetségi tag és

SZIKÉ-s ifjú a Május 14 elnevezésű lakóegyedben található IPL tömbházakhoz látogatott, hogy 500 töltött káposztát osszon szét az ott lakók között a REFO 500 jegyében.

A cselekedet nemes volt, pár perc alatt sikerült is szétosztani az eledelt, de az a látvány, ami fogadta a jótékonykodókat sokkoló és ledöbentő volt. Nem is lehet elképzelni azt, hogyan lakhatnak olyan körülmények között emberek. Szemét szemét hátán, orrcsavaró szag, amire meg is jegyezte az egyik ottlakó: a hidegben az a jó, hogy nincs anyyira bűdös. Több „lakosztályban” betegek fekszenek szinte mozdulatlanul, és örültek annak, hogy esperes és lelkész imádkozott ér-

tük és velük. Istenben hívő emberek is élnek ott, akik olyan körülmények között szinte harcolnak az életben maradásért.

Lehet közben ítélni és elítélni őket. Van olyan ember, aki erre nagyot legyint, sőt azt mondja: mindenki a maga sorsának a kovácsa. Persze, lehet, hogy többen az ott lakók közül saját életvitelük következményeként tengetik létüket, de a gyermekek és az öregek, akiknek esélyük nincs arra, hogy kimásszanak abból a fertőből, tényleg méltóak az ilyen jellegű ítékezésre?!

A SZIKÉ-s fiatalok meg is jegyezték, egészen másképpen értékelik az életüket ezután az akció után és a továbbiakban is szeretnének ily módon segíteni. Aki szeretné támogatni az egyházmegye szeretetszolgálatát, vegye fel a kapcsolatot az Esperesi Hivatallal.

RÁCZ ERVIN

Kórustalálkozó Koltón

Egyházkerületi kórustalálkozót tartottak a Máramaros megyei Koltón, amely 11 órakor kezdődött a református templomban.

Az ünnepi istentiszteleten Forró László egyházkerületi főjegyző hirdette Isten ígését a 46. zsoltár alapján. Igehirdetésében kihangsúlyozta, hogy a zsoltár olyan tartalmat tár elénk, melyben a múlt, a jelen és a jövő, mint Isten gondviselésének folytonossága van jelen.

Hitben való kitartásra intett, valamint a különböző támadásokkal való szembenállásra. Az igehirdetést követően Ecsedi Árpád koltói lelkész, a Nagybányai Református Egyházmegye főjegyzője üdvözölte az egybegyűlteket. Őt követően Gellén Sándor esperes köszöntötte jelenlévőket, majd Forró László szólt még néhány szót.

A templomban a köszöntések között a szatmáriak szolgáltak négy énekszámmal, a kórust Higved Gyöngyi karnagy vezényelte. Az istentiszteletet követően a helybeliek átvonultak a gyülekezeti házba, az énekkarok pedig a Teleky Sándor kultúrotthonba.

Minden megjelent kórus két énekszámmal készült, melyek a reformáció ötszázadik évéhez kötődtek. Egyházmegyénket

a Nagykároly-Kertvárosi Református Egyházközség Pro Ecclesia nevű vegyeskara képviselte. A kórustalálkozó Orosz Otília egyházkerületi zenei előadó köszöntésével kezdődött, majd ezt követően sor került a kórusok fellépésére. A kilenc egyházmegyből hét küldött énekkarokat a kórustalálkozóra.

Részt vettek az alábbi kórusok: a Nagybánya-Óvárosi Református Egyházközség Vegyeskara, a Koltói Református Egyházközség Vegyeskara, a Koltói Kamarakórus, a Szatmári Református Egyházmegye Lelkipásztorkórusa és a Szatmári Református Gimnázium Gyermekkórusa, a Mikolai Re-

formátus Egyházközség Vegyeskara, a Margittai Református Egyházközség Vegyeskara, a Nagykároly-Kertvárosi Református Egyházközség Vegyeskara, a Zilah-Fenyvesi Református Egyházközség Vegyeskara, a Szilágyperencesi Református Egyházközség Vegyeskara, a Nagyvárad-Olaszi Bécsi Ernő Vegyeskar, a Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium Gyermekkórusa, a Partiumi Keresztény Egyetem Vegyeskara és a Nagyvárad-i Kántorkórus. Dicséret és elismerés illesse mind őket.

A kórusokat dr. Lászlóffy Zsolt zenetanár értékelte ki, aki a Partiumi Keresztény

Egyetem zenepedagógia szakának tanára. A kórustalálkozó egy nagyon jól sikerült és megszervezett esemény volt, melyen mindenki jól érezte magát. Az esemény szeretetvendégséggel zárult egy, Koltóval szomszédos település éttermében.

SEBESTYÉN ELEK ELŐD

Csendes éj

Ünnepi lázra, nagy készülődésre ébredt a város. Szőnyegpüfölestől, hangos zenétől visszahangzott a lakónegyed szűk udvara. Zajos, tarka forgalom áradt az utcákon, piacokon.

Ilyenkor mindig beáll a mindennapos nagyvásár, zibvásár, s emberek tömege kilincseli végig a díszbe öltözött üzleteket, egymást taposva a vásár standjai előtt. Mert ugye, meg kell adni ennek is, az ünnepnek is a módját – ahogy mondani szokták. És amit nem tettünk meg egész évben, most akarjuk színesen csomagolva átnyújtani: a szeretetet... Mert ajándékozni jó!

De segít-e már rajtunk egy évi duzzogás, civakodás, kerülgetés után egy ajándék? Talán lelkiismeretünket akarjuk csitítani, vagy a szeretetet álcázni talmi csillogással, ezüst- és aranyvásárnapokkal.

Az emberek úgy rohannak, mintha az ünnep kicsúszna lábuk alól, közben gyúrják, tapossák az első hó vékony takaróját. Így keveredik az utca szennye égi tisztasággal – kavardodik lelkemben a régi kétely új felindulással.

Napról-napra fokozódik a stressz, a nyugtalanság: vajon elkészülünk-e mindenen, jut-e mindenre pénz, elég lesz-e az aján-

dék? Mintha ezekre a napokra zsúfolnánk mindent össze: evés-ivást, látogatást, imádkozást, ölelgetést. Ettől lesz meghitt, békés a Karácsony? S ha kibírtuk veszekedés nélkül a készülődést, akkor meg anyagilag „robbanunk le” vagy éppen a szentestén hullunk le holtfáradtan a karácsonyfa alá.

Végre kész van minden – örülhetnénk, de ezután jönnek az elégedetlen visszajelzések. A gyermekek keveslik az ajándékot vagy felidegesítenek a fékevesztett kántálók. Mikor mégis megnyugodva leül a család a bőségesen megterített asztalhoz, készen, hogy elmondjon egy imát, az ajtón dörömbölnék...

Ezekkel a gondolatokkal tértem be a nagy piac szűkre szabott kapuján. „Könnyebb a tevének bejutni...” – jutott eszembe.

Tényleg, tele volt a vásártér gazdagon pakoló vásárlókkal, tömött szatyrokkal küszködő háziasszonyokkal. Hamar túltettem magam a vásárláson, a felhajtáson. Iszonyodom a tömegetől, a giccses áruktól. Talán szeretnem kellene mégis őket, talán minden kellene tetszedjen most, egy időben, ami egész évben elmaradt? Az emberek azt hiszik, hogy a szeretet megvásárolható vagy éppen vezekelni akarnak lelkiismeret-furdalásukat követve? A lélek fájalmát, a rajta ütött sebet nem gyógyítja be az álszeretet, a

hamis balzsam. A lélek mindig ünnepelne, ha az ember hagyná.

Hideg szél kezdte elcibálni kabátom ujját, mintha egy bizonyos irányba terelt volna, a tér sarka felé, ahonnan halk ének szólt. Gyönyörűsége fülemnek, balzsama lelkemnek: magyarul énekeltek a „Csendes éjt”! Elindultam a csoda irányába: két fiatal varázsolt a forgószélbe, a kavardó hóba, az utca zajába békés énekét. Furulyán játszott a lány, gitáron a fiú. Közben énekeltek az akkordok között, míg szemük a semmibe nézett. Két vak zenélt, örök éjszakában a Karácsony békéjéről, szentségéről.

Pénzt dobtam a gitártokba s a lány szeméből könny pergett észrevétlenül a furulyára. Ha nem lennének sósak, ha nem lennének a lélek gyöngyei, megfagynának az ember arcán – gondoltam. Magamhoz szorítottam apró fenyőfámat és zokogó szívvél ott hagytam őket.

Ők a boldogok, akik nem látnak, ők az elégedettek, akiknek elég az aprópénz csörrenése. Ők az igazi örömhír-vívók, mert így tudnak szélben, fagyban énekelni, Istent dicsőíteni.

„Csendes éj, szentséges éj, szív örülj, higgy, remélj!”

VERES PIROSKA

Imahét a Krisztus-hívók egységéért – 2018

„Jobbod, Uram, dicső az erőtől...” (2Móz 15,6)

Bibliolvasás: 2Móz 15,1-21

1. nap – Szeressétek a jövevényt, mint magatokat, mert ti is jövevények voltatok Egyiptomban
3Móz 19,33-34 Szeressétek a jövevényt, mint magatokat
Zsolt 146 Az Úr őrzi a jövevényeket
Zsid 13,1-3 Egyesek – tudtukon kívül – angyalokat vendégeltek meg
Mt 25,31-46 Jövevény voltam, és befogadtatok
2. nap – Nem mint rabszolga, hanem mint szeretett testvér
1Móz 1,26-28 Akkor ezt mondta Isten: Alkossunk embert a képmásunkra
Zsolt 10,1-10 Uram, miért állsz oly távol?
Filem 1 Most már nem úgy, mint rabszolgát, hanem mint szeretett testvéred
Lk 10,25-37 Az irgalmas samaritánus példázata
3. nap – Testetek a bennetek levő Szentlélek temploma
2Móz 3,4-10 El is megyek, hogy kimentsem őket
Zsolt 24,1-6 Ilyen az a nemzedék, amely Jákób Istenének orcáját keresi
1Kor 6,9-20 Dicsőítsétek tehát Istent testetekben!
Mt 18,1-7 Jaj annak az embernek, aki megbotránkoztat!
4. nap – Remény és gyógyulás
Ézs 9,2-7a Uralma növekedésének és a békének nem lesz vége
Zsolt 34,1-14 Törekedj békességre, és kövesd azt!
Jel 7,13-17 Isten letöröl szemükről minden könnyet
Jn 14,25-27 Békességet hagyok nektek

5. nap – Népem kiáltása hangzik messze földről
5Móz 1,19-35 Istenetek, az Úr, aki előttetek jár, vitt téged
Zsolt 145,9-20 Támogat az Úr minden elesettet
Jak 1,9-11 Mert elmúlik mindez, mint a mező virága
Lk 18,35-43 Jézus, Dávid Fia, könyörülj rajtam!

6. nap – Mindenki a mások hasznát is nézze
Ézs 25,1-9 Vigadjunk és örüljünk szabadításának!
Zsolt 82 Szolgáltassatok igazságot az elesettnek és szűkölködőnek!
Fil 2,1-4 Senki se a maga hasznát nézze, hanem mindenki a másokét is!
Lk 12,13-21 Vigyázzatok, és őrizzétek minden kapzsiságtól!

7. nap – Közösségépítés a családban és az egyházban
2Móz 2,1-10 Mózes születése
Zsolt 127 Ha az Úr nem építi a házat, hiába fáradoznak az építők
Zsid 11,23-24 Hit által rejtegették Mózeset... mert látták, hogy szép a gyermek
Mt 2,13-15 József felkelt, vette a gyermeket és anyját még éjnek idején, és elment Egyiptomba

8. nap – Összegyűjti a szétszórtakat a föld négy széléről
Ézs 11,12-13 Efraim nem irigykedik Júdára, Júda sem lesz Efraim ellensége
Zsolt 106,1-4; 43-48 Gyűjts össze a népek közül, hogy hálát adhassunk szent nevednek!
Ef 2,13-19 Lebontotta az elválasztó falat
Jn 17,1-12 Megdicsőítetem öbennük

Egyház a világban

GAZDASÁG ÉS ETIKA ÖSSZEFÜGGÉSE

Ez az egyre aktuálisabb téma állt a közép-pontjában annak a Református Egyházak Világközössége által rendezett tanácskozásnak, amit nemrég tartottak a jövő évi, Argentínában, Buenos Airesben sorra kerülő G20 csúcstalálkozó előtt a református hozzájárulás jegyében.

Az előkészítőn vallási vezetők, teológusok, közgazdászok, fejlesztési szakemberek vettek részt. A konzultáció nyitó ülésén

Chris Ferguson, a Református Egyházak Világközösségének főtitkára bírálta azokat a teológiai véleményeket, melyek az alternatíva nélküliséget támasztják alá. „Ha hiszünk az élet Istenében, akkor nemet kell tudni mondanunk azokra a gazdasági rendszerekre, melyek a tőkét fölébe helyezik az élet értékének” – érvelt a református teológus-főtitkár.

A jövő évi ülésen megtárgyalják a vezető gazdasági hatalmak, hogyan lehet biztosítani Latin-Amerikában és a Karibi-térségben 2030-ig a fenntartható fejlődést. „A pénzügyek dehumanizálódtak. Ne engedjük, hogy a pénzügyi és közgazdász szakértők döntsék el, mi az érték planétánkon. A gazdasági logika sokszor igen távol van a közjó gondolatától és valóságától” – érvelt Javier GonzalezFraga, az argentin Banco Nación elnöke.

A konzultáción öt témakört határoztak meg, melyekben további kutatásokat folytatnak és elemzéseket tesznek közzé a jövő évi G20 világcsúcs előtt. Ezek: a fenntartható pénzgazdálkodás és a fejlesztés lehetőségei; Étika és gazdaság: az emberi fejlődés kihívásai; a munka jövője és társadalmi védelmi rendszerek; a régió fenntartható fejlődésének forgatókönyve; fenntartható fejlődés és vallásközi szövetség, valamint a G20-ak kapcsolata.

A Vatikán is fontosnak tartja az együttműködést más felekezetekkel, vallásokkal a fejlődés alternatív modelljeinek a kidolgozása céljából. Gazdaságetika és hit összefüggéséről, Kálvin mai gazdaságetikai népszerűsége

éről Távol-Keleten és a protestáns gazdasági modellek lényegéről számos cikk olvasható az *agnusradio.ro* honlapján dr. Békefy Lajos blog-írásai között, valamint ilyen témájú szakkönyvekről is.

MEGLEPŐ, DE IGAZ!

MOSZKVÁBAN ORTODOX MEGEMLÉKEZÉS A REFORMÁCIÓ 500. ÉVFORDULJÁN

Október 31-én, a reformáció indulásának 500. évfordulóján Hilarion volokolamski metropolita, a Moszkvai Patriarchatus Külső Hivatalának vezetője ünnepi fogadást adott a Paskov Házban. A fogadáson részt vettek az oroszországi keresztyén felekezetek, történelmi vallások képviselői, állami vezetők, diplomáciai testületek tagjai, és a közélet számos ismert személyisége. Az alkalmon átadták Putyin elnök köszöntését is.

Az elnöki üzenet rámutatott: a 20. században voltak kemény idők a hívők életében, de jelenleg az állam mindent megtesz a történelmi igazság helyreállításáért, azaz a lerombolt templomok újjáépítéséért, és a nemzet vallási újjáéledéséért. Hilarion metropolita

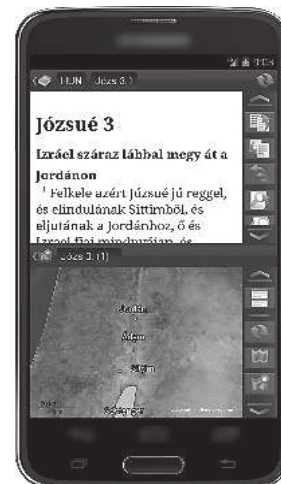

a moszkvai evangélikus közösség képviselőit külön is köszöntötte az alkalmon, s átadta nekik könyvét, melynek címe: Jézus Krisztus. Élete és tanítása.

ÉLETMINŐSÉG VÁLTOZÁS A BIBLIA SEGÍTSÉGÉVEL

Az Amerikai Bibliatársulat és a Barna Group vallási közvélemény-kutató intézet nagyméretű felmérést készített a Biblia 21. századi szerepéről, hatásáról az USA-ban. Most ebből idézzük azt a részt, ami a Biblia és az életminőség pozitív összefüggéseivel foglalkozik.

Mi motiválja a bibliaolvasást? Öt lehetséges okot soroltak fel a válaszokban. 60%-uk azért olvassa, mert az „közelebb viszi őket Istenhez”. Ezzel a válasszal a protestánsok vannak többségben (75%). 18% azzal indokolta, hogy megoldást vagy iránymutatást kerestek személyes problémáikra, mert vigasztalást, derűt kerestek (12%).

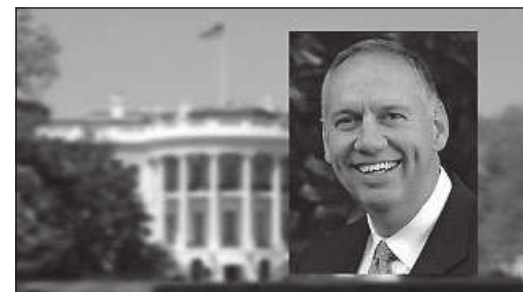
Van, aki iskolai eredményességével (4%) vagy eredménytelenségével (3%) indokolta a bibliaolvasást. A legfiatalabbak pedig azért, mert iskolai tantárgy a Biblia. Van, aki hitbéli növekedés, elmélyülés okán olvassa a Bibliát (58%), más azért, mert abban keres választ (25%), megint mások azért, mert lényeges életminőség-változást képesek elérni a Biblia olvasásával (18%).

Korjelenség, hogy a fiatalabbak egy része mobiljára vagy táblagépére letöltve olvassa a Szentírást (16%). Az élet, és a személyes élet iránti felelősségtudattal indokolták meglehetősen sokan a bibliaolvasást (42%). Kedvező érzelmi befolyást, békességrejutást tulajdonít a megkérdezettek 43%-a a Bibliának. 38% ösztönzést, biztatást kap belőle, 34% pedig reményt. 58% többféle módon alkalmazza a Bibliát életére. Te hova sorolnád magadat?

ILYEN SEM VOLT MÉG: BIBLIAOKTATÁS A FEHÉR HÁZBAN

A konzervatív protestáns prédikátor, Ralph Drollinger minden héten három bibliaismerteti órát tart a Fehér Házban. Ezen kongresszusi tagok, szenátorok és a kormány tagjai is részt vesznek. Jelenleg 12 tagja van a bibliaóráknak, az elnökhelyettesétől a CIA igazgatójáig.

Minden alkalommal Drollinger tart félórás tanítást, majd beszélgetés következik. Vannak a Fehér Házban más alkalmak is az imádkozásra, ezek is imával kezdődnek és fejeződnek be. Cél a bibliaismeret elmélyítése,

a hit erősítése és a pozitív gondolkodás erejének, befolyásának növelése. Trump elnök nem tud részt venni személyesen az alkalmakon, de felvételtől megtekinti ezeket, s rendszeresen üzenetet küld a prédikátor-kurzusvezetőnek.

Rovatvezető: DR. BÉKEFY LAJOS

Lehet, hogy megtalálták a Mikulás sírját

Török kutatók Dél-Törökországban, Demre városában találtak egy épségben fennmaradt régi temetkezési helyet a mai Szent Miklóstemplom alatt. A város korábbi neve Myra, itt avatták püspökké Miklóst, aki itt is halt meg – és a török régészek most azt állítják, máig itt is nyugszik.

Mürai Szent Miklós (Patara, 270. március 15. – Myra, 343. december 6.) myrai püspök, a katolikus és a görögkeleti egyházak szentjének életéről több legenda ismert, ezekből alakult ki a Mikulás személye is. Miklós valószínűleg 270 és 286 között született Patara kisvárosban, Kis-Ázsiában. 19 éves volt, amikor nagybátyja (szintén Miklós myrai püspök) pappá szentelte. Utóbb a Sion kolostor apátja lett Myra közelében. A Lycia római provinciában fekvő Myra ma Demre néven egy kis település kb. 100 km-re délnyugatra Antalyától Törökországban. A 4. században püspöki székhely volt.

A történelmi források szerint Miklós részt vett az első nikaiai zsinaton és megpofozta ellenlábasát, Ariust. Ezért először elítélték, de a zsinat végén rehabilitálták. Miklós azonban nem szerepel a nikeai aláírók listáján, viszont az is igaz, hogy ez csak töredékesen maradt fenn.

Segítette a szegény gyermekeket és ezért szentnek tartották őt. A legenda szerint Miklós, szülei halála után azon kezdett gondolkodni, hogyan tudná roppant vagyont az emberi dicséret helyett Isten dicsőségére fordítani. Volt egy szomszédja, nemes ember, aki szükségre jutván, három szűz leányát utcalánynak adni kényszerült, hogy szégyentelen üzletük jövedelméből élelemhez jussanak.

A szentnek tudomására jutott a dolog, és elborzadt a gyalázatos bűn miatt. Egy csomó aranyat rejtett egy kendőbe, és az éj leple alatt, az ablakon keresztül, titokban bedobta a házba, majd ugyanolyan titokban távozott. Reggel fölkelvén az ember megtalálta az aranyat, és Istennek hálát adva, kiházasította elsőszülött leányát.

Miklós Anatóliában élt, de csontjait leginkább a dél-olaszországi Bariban őrzik, ahova még 1087-ben kerültek az akkor még görög kis-ázsiai Myrából, ahonnan a szeldzsuk törökök betörése elől vitték el itáliai kereskedők. A vizsály során a templomot lerombolták, majd újjáépítették, Miklós csontvázának nagyobb darabjait az elfogadott nézet szerint ekkor szállíthatták el, a helyi ortodox szerzetesek tiltakozása közepette.

A maradékot később gyűjtötte össze és szállította el egy velencei kereskedő, hogy városában is legyen ereklye a hajósok védőszentjeként is tisztelt Miklósból. Emellett

azonban több ujjpercét, fogát őrzik szerte a világban, Oroszországtól Európa több országán át egészen az Egyesült Államokig – legáltalában a hagyomány szerint a csontokat neki tulajdonítják.

A török kutatók új hipotézise szerint az akkoriban elszállított – és később több helyen is felbukkanó – csontok valójában nem is Miklóshoz tartoztak, hanem egy másik szerzeteshez, akinek az oltárhoz valóban közelebb eső, de névtelen sírjából tévedésből kimentették. A kutatók által most tanulmányozott dokumentumok arra utalnak, hogy Miklós valódi sírja egy érintetlen sírkamrában fekszik a templom oltára alatt, ahova a legnagyobb tisztelet jeléül temették, és ami így átvészelhette a történelmi viharokat. Ezt az érintetlen, jelentős személyiség tetemét őrző sírt most CT-szkennelvel és radarral meg is találták.

A törökországi lelet mindenképpen régészeti érték, hiszen egy érintetlen, 1700 éves sírról van szó, amely attól függetlenül hasznos adatokkal szolgálhat, hogy valóban Szent Miklós maradványai vannak benne vagy sem, bár egyre több jel mutat arra, hogy egy nagyon fontos egyházi személy holttestét őrzi pont abból az időből és helyen, amikor és ahol Miklós meghalt.

Az ásatásokat vezető régész azt mondta, hogy a sír a jelek szerint teljesen ép, de nehéz megközelíteni, mert a fölötté húzóódó padlót mozaikok és különféle motívumokkal díszített kövek fedik, amelyeket előbb egyesével és óvatosan el kell távolítani.

Biztosat csak a sír feltárása után lehet majd mondani, így érthetően vannak akik kételkednek a kutatók állításaiban.

Fricska

A karácsony előtti hetekben egy vallásnő azt a feladatot adta a gyerekeknek, hogy írjanak egy fogalmazást a szentestei történetéről. A harangozó unokája a következőt írta:

„Ha karácsonykor Betlehembe nem a három napkeleti bölcs, hanem három aszszony ment volna, akkor sok minden másképpen történt volna szenteste. A csillag ellenére biztos, hogy eltévedtek volna az úton, de addig kérdezősködtek volna, míg meg nem érkeznek. Valószínűleg elkéstek volna egy kicsit, de Máriát ez nem zavarta

volna, mert addig is nyugton lett volna és nem kellett volna a vendégekkel foglalkoznia. Aztán nem letérdeltek volna a jászol elé, hanem segítenek Máriának elmosogatni, kitakarítják az istállót, elkészítették volna Jézus fürdővizét és vacsorát adnak Józsefnek. Ami az ajándékokat illeti, nem aranyat, tömjént és mirhát vittek volna, hanem olyasmit, aminek Mária hasznát veszi, mint az eldobható pelenka, gyógytea és popsikenőcs. Végül pedig biztos, hogy nem más úton tértek volna haza, mert nem akartak megint eltévedni.”

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323

www.facebook.com/harangszo

Szerkesztőbizottság: Békefy Lajos, Fábíán Tibor, Ghitea-Szabó József-Levente, Oroszi Kálmán, Tokár Sándor, Törös Beáta, Wagner Erik. Felelős szerkesztő: Visky István. Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó.

Szerkesztőség: BH-410202 Nagyvárad, Sulyok István u. 9. sz. Tel.: 0726242824, 0259435386. E-mail: harangszo.ujtag@gmail.com

Honlap: www.krek.ro, www.facebook.com/harangszo, www.harangszo.ujtag.wordpress.com.

Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szenci Kertész Ábrahám Nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik.

A lap terjesztése a lelkes hivatalkon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.